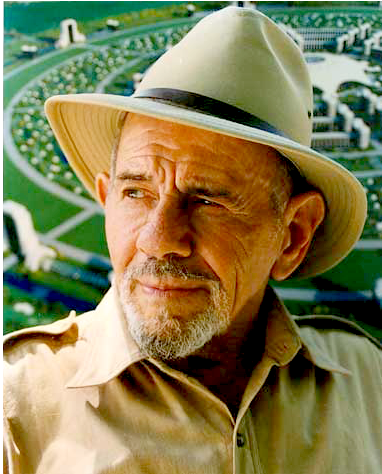

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΚΟΜΑ ΠΑΡΑΠΕΡΑ

Από τον Jacque Fresco

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΥΤΟΠΙΑ

Με την εμφάνιση μελλοντικών εξελίξεων στην επιστήμη και την τεχνολογία, θα αναθέτουμε ολοένα και περισσότερο τη λήψη αποφάσεων στις μηχανές. Αυτήν τη στιγμή, αυτό είναι ολοφάνερο σε στρατιωτικά συστήματα στα οποία ηλεκτρονικοί αισθητήρες σε προηγμένα αεροσκάφη διατηρούν τα ιδανικά χαρακτηριστικά πτήσης. Η υπολογιστική ικανότητα των ηλεκτρονικών υπολογιστών σήμερα ξεπερνάει τα πεντακόσια τρισεκατομμύρια δεδομένων (bits) ανά δευτερόλεπτο. Η πολυπλοκότητα του σημερινού πολιτισμού είναι υπερβολικά μεγάλη για να τη διαχειριστούν τα ανθρώπινα συστήματα χωρίς τη βοήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών. Οι σημερινοί υπολογιστές είναι σχετικά πρωτόγονοι σε σύγκριση με αυτό στο οποίο θα εξελιχθούν στο μέλλον. Τελικά, η διαχείριση των κοινωνικών συστημάτων θα καταστήσει αναγκαία τη χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών αισθητήρων διασυνδεδεμένων με όλες τις φάσεις των κοινωνικών ακολουθιών εξαλείφοντας έτσι την ανάγκη για πολιτική.

Σήμερα, οι σύγχρονες βιομηχανικές εγκαταστάσεις έχουν ενσωματωμένα συστήματα απογραφής, τα οποία παραγγέλνουν υλικά όπως ρουλεμάν και άλλα μηχανικά ανταλλακτικά προκαταβολικά.

Πιστεύουμε ότι είναι πλέον εφικτό να επιτύχουμε μια κοινωνία όπου οι άνθρωποι θα μπορούν να ζουν μεγαλύτερες, υγιέστερες, και πιο ουσιαστικές, παραγωγικές ζωές. Σε μια τέτοια κοινωνία, το μέτρο της επιτυχίας θα βασίζεται στην εκπλήρωση των ατομικών επιδιώξεων κάποιου και όχι στην απόκτηση πλούτου, ιδιοκτησίας και δύναμης. Πολλές από τις έννοιες που παρουσιάζονται εδώ μπορεί να φαίνονται σαν ανέφικτοι στόχοι, ωστόσο όλες οι ιδέες βασίζονται πάνω σε γνωστές επιστημονικές αρχές. Δεν είναι ο σκοπός μου να γράψω ένα άρθρο το οποίο θα είναι αποδεκτό από τους ανθρώπους: αυτό δεν απασχολεί την επιστήμη.

Η κοινωνική κατεύθυνση που προτείνεται εδώ δεν έχει κάτι αντίστοιχο στην ιστορία με οποιαδήποτε άλλη προηγούμενη πολιτική ιδεολογία ή οικονομική στρατηγική. Ο καθορισμός των παραμέτρων αυτού του νέου πολιτισμού θα απαιτήσει να ξεπεραστούν πολλές από τις παραδόσεις, αξίες, και μεθόδους του παρελθόντος. Το μέλλον θα εξελίξει τα δικά του νέα πρότυπα, κατάλληλα για κάθε διαδοχική φάση της ανθρώπινης και τεχνολογικής ανάπτυξης.

Καθ' όλη την ιστορία του πολιτισμού, λίγοι εθνικοί ηγέτες ή πολιτικοί έχουν προτείνει ποτέ ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τη βελτίωση της ζωής όλων των ανθρώπων που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους. Παρά το γεγονός ότι άνθρωποι όπως ο Πλάτων, ο Edward Bellamy, ο H.G. Wells, ο Καρλ Μαρξ, και ο Howard Scott όλοι έκαναν κάποιες προσπάθειες να παρουσιάσουν ένα νέο πολιτισμό, η άρχουσα κοινωνική τάξη τους θεωρούσε ονειροπόλους στερούμενους πρακτικής σκέψης με Ουτοπικά σχέδια τα οποία έρχονταν σε αντίθεση με τα έμφυτα στοιχεία της ανθρώπινης φύσης. Παραταγμένη εναντίον των εν λόγω κοινωνικών πρωτοπόρων βρισκόταν μια τρομερή καθεστηκυία τάξη, αποτελούμενη από κατεστημένα συμφέροντα που ένιωθαν άνετα με τον τρόπο που ήταν τα πράγματα, και έναν λαό γενικότερα ο οποίος, μετά από χρόνια κατήχησης και συμβιβασμού, δεν ήθελε ριζικές αλλαγές. Αυτοί ήταν τα εκατομμύρια των αυτοδιορισμένων φυλάκων του status quo. Οι απόψεις και η φιλοσοφία των ηγετών συμβάδιζαν με τις θέσεις συγκριτικού πλεονεκτήματος που κατείχαν.

Το 1898, ο Edward Bellamy έγραψε το βιβλίο "Looking Backward". Συνέλαβε ένα ιδανικό, ισότιμο κοινωνικό σύστημα με πολλές προχωρημένες ιδέες για την εποχή του. Αυτό το μπεστ-σέλερ προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον, και πολλοί άνθρωποι αναρωτιόνταν για το πώς αυτό το είδος της συνεργατικής Ουτοπικής κοινωνίας θα μπορούσε να εφαρμοστεί. Αλλά ο Bellamy απάντησε ότι ήταν απλά ένας συγγραφέας και δεν ήξερε το πώς να δημιουργήσει μια τέτοια κοινωνία.

Οι προτάσεις που παρουσίασε, καθώς κι εκείνες της Πολιτείας του Πλάτωνα, τα γραπτά του Καρλ Μαρξ, του H.G. Wells στο βιβλίο του "The Shape of Things to Come", και πολλά άλλα, όλα αντιπροσωπεύουν προσπάθειες για την εξεύρεση εφαρμόσιμων λύσεων στα πολλά προβλήματα τα οποία προηγούμενοι πολιτισμοί δεν ήταν σε θέση να επιλύσουν. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι κατά τη στιγμή της έκδοσης των βιβλίων του Bellamy οι κοινωνικές συνθήκες ήταν

αποτρόπαιες, κάτι το οποίο έκανε τις Ουτοπικές ιδέες του εξαιρετικά ελκυστικές. Αυτό που φαίνεται να απουσιάζει από τις περισσότερες από αυτές τις ιδέες, ωστόσο, ήταν ένα συνολικό σχέδιο και οι απαραίτητες μέθοδοι για ένα μεταβατικό σύστημα που θα επέτρεπαν στην ιδέα να γίνει πραγματικότητα. Τα περισσότερα από τα πρώιμα οράματα για έναν καλύτερο κόσμο δεν επέτρεπαν αλλαγές, είτε τεχνολογικά είτε στις ανθρώπινες αξίες, τείνοντας έτσι να φυλακίζουν τις καινοτόμες προσπάθειες. Επιπλέον, όλες αυτές οι ιδέες στερούνταν ενός περιεκτικού συνόλου προσχεδίων, μοντέλων, και μιας μεθοδολογίας για την εφαρμογή τους. Τέλος, στερούνταν απόμων ικανών να επιφέρουν μια τέτοια μετάβαση.

Οι απαντήσεις δεν βρίσκονται στην αντιπαράθεση ή τη φιλοσοφική συζήτηση των αξιών, αλλά αντίθετα στη μεθοδολογία. Έτσι, αυτό που χρειάζεται είναι ένας λειτουργικός ορισμός ενός καλύτερου κόσμου, που είναι ο ακόλουθος: Να μεγιστοποιούνται συνεχώς οι υπάρχουσες και μελλοντικές τεχνολογίες με αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση της ζωής όλων των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Σήμερα, έχουμε αναπτύξει την απαραίτητη τεχνολογία για να ξεπεραστούν οι μεγαλύτερες ελπίδες και όνειρα οποιουδήποτε κοινωνικού νεωτεριστή του παρελθόντος. Το γεγονός ότι προηγούμενες προσπάθειες για κοινωνική αλλαγή απέτυχαν δεν αποτελεί δικαιολογία για εμάς να σταματήσουμε να προσπαθούμε. Ο πραγματικός κίνδυνος έγκειται στον εφησυχασμό. Οι μόνοι περιορισμοί για το μέλλον της ανθρωπότητας είναι αυτοί που εμείς επιβάλλουμε στους εαυτούς μας. Είναι πλέον δυνατόν να ανακουφιστεί η ανθρωπότητα από πολλά από τα άλυτα προβλήματά της μέσω της ανθρωπιστικής εφαρμογής της τεχνολογίας.

Πριν από πολλά χρόνια έγινε μια προσπάθεια στις Η.Π.Α. να κατανοήσουν ένα κοινωνικό και οικονομικό σύστημα διαφορετικό από το δικό μας. Μια ταινία που ονομάζεται "The March of Time" είχε να πει για τον Σοβιετικό Κομμουνισμό: "Πιστεύουμε ότι το Αμερικανικό σύστημα της ελεύθερης αγοράς θα λειτουργήσει καλύτερα από το συλλογικό σύστημα. Ωστόσο, σας ευχόμαστε καλή τύχη για το νέο και ασυνήθιστο κοινωνικό σας πείραμα." Η αποτυχία του κομμουνισμού να προνοήσει για τις ανθρώπινες ανάγκες και να εμπλουτίσει τη ζωή των πολιτών δεν διαφέρει από τις δικές μας αποτυχίες. Τόσο η αποτυχία όσο και η επιτυχία είναι έμφυτες στο εν εξελίξει πείραμα που αποτελεί η

κοινωνική εξέλιξη. Σε όλα τα καθιερωμένα κοινωνικά συστήματα είναι απαραίτητο να επινοηθούν διαφορετικές προσεγγίσεις για τη βελτίωση των λειτουργιών του συστήματος.

Η επιστήμη είναι γεμάτη με παραδείγματα πειραμάτων που έχουν αποτύχει, καθώς και με εκείνα που είχαν επιτυχία. Κατά την ανάπτυξη του αεροπλάνου, για παράδειγμα, υπήρχαν χιλιάδες αποτυχίες πριν από την παραγωγή του πρώτου λειτουργικού μοντέλου. Στον τομέα της ιατρικής, ο Δρ. Erlich προσπάθησε πάνω από 600 διαφορετικές προσεγγίσεις για τον έλεγχο της σύφιλης προτού μία από αυτές τελικά να αποδειχθεί επιτυχής. Όλες οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούμε σήμερα, όπως οι υπολογιστές, τα κινητά τηλέφωνα, το Διαδίκτυο, τα αεροσκάφη, και τα αυτοκίνητα, βρίσκονται σε μια διαρκή κατάσταση βελτίωσης και τροποποίησης. Ωστόσο, το κοινωνικό μας σύστημα και οι αξίες μας παραμένουν σε μεγάλο βαθμό στατικά. Μια επιγραφή σε ένα από τα κυβερνητικά μας κτήρια έχει ως εξής: "Όταν δεν υπάρχει όραμα, οι άνθρωποι χάνονται." Η επίτευξη οραμάτων απαιτεί αλλαγή. Ο κυριότερος λόγος αντίστασης στην αλλαγή είναι ότι τείνει να απειλεί τα κατεστημένα συμφέροντα. Στην πραγματικότητα, ο φόβος της κοινωνικής αλλαγής είναι αβάσιμος, κατά κάποιον τρόπο, εάν λάβουμε υπόψη ότι το σύνολο της ιστορίας του πολιτισμού υπήρξε, κατά μια έννοια, ένα πείραμα. Ακόμη και το Αμερικανικό σύστημα της ελεύθερης αγοράς, κατά τα πρώιμα στάδιά του, αντιμετώπισε μια πληθώρα προβλημάτων πολύ πιο σοβαρών από αυτά που είναι σήμερα. Αυτά περιελάμβαναν πολλές εργατοώρες, εκμετάλλευση της παιδικής εργασίας, ανεπαρκή εξαερισμό σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις, έλλειψη δικαιωμάτων για τις γυναίκες και τις μειονότητες, επικίνδυνες συνθήκες στα ορυχεία, και φυλετικές προκαταλήψεις. Παρά τα πολλά προβλήματά του, ήταν το μεγαλύτερο κοινωνικό πείραμα στην ιστορία, από την άποψη της ποικιλίας των τρόπων ζωής και των ατομικών ελευθεριών, τις καινοτομίες στον τομέα της αρχιτεκτονικής και της τεχνολογίας, καθώς και της συνολικής προόδου γενικότερα. Είναι επιτακτική ανάγκη να συνεχίσουμε τη διαδικασία του κοινωνικού πειραματισμού προκειμένου να ξεπεράσουμε τους τωρινούς περιορισμούς μας και να βελτιώθουν οι ζωές όλων.

Το μέλλον δεν εξαρτάται από τις τωρινές μας πεποιθήσεις ή τα κοινωνικά έθιμα, αλλά θα συνεχίσει να εξελίσσει ένα σύνολο αξιών μοναδικό για την εποχή του. Δεν υπάρχουν "Ουτοπίες". Η ίδια η έννοια της "Ουτοπίας" είναι στατική. Ωστόσο, η επιβίωση του κάθε κοινωνικού συστήματος τελικά

εξαρτάται από την ικανότητά του να επιτρέπει τις κατάλληλες αλλαγές για τη βελτίωση της κοινωνίας στο σύνολό της. Τα μονοπάτια που επιλέγουμε θα καθορίσουν τελικά κατά πόσον υπάρχει ή δεν υπάρχει ευφυής ζωή στη γη.

ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Έχει συχνά παρατηρηθεί ότι κοινές κρίσεις δημιουργούν κοινούς δεσμούς. Ενώ οι άνθρωποι αναζητούν κάποιο όφελος σε εποχές ευημερίας, η κοινή ταλαιπωρία τείνει να φέρει τους ανθρώπους πιο κοντά μεταξύ τους. Έχουμε δει αυτήν τη συμπεριφορά να επαναλαμβάνεται ξανά και ξανά ανά τους αιώνες, σε καιρούς πλημμύρων, πείνας, φωτιάς, ή άλλων φυσικών καταστροφών. Μόλις η απειλή ξεπεραστεί, ωστόσο, τα πρότυπα ανεπάρκειας αρχίζουν και πάλι να καθοδηγούν τους ανθρώπους πίσω σε συμπεριφορές που αναζητούν το ατομικό πλεονέκτημα. Αισθησιοκρατικές κινηματογραφικές ταινίες, όπως η "Ημέρα Ανεξαρτησίας" (Independence Day) απεικονίζουν έναν κόσμο ενωμένο για το σκοπό της απώθησης της εισβολής ενός εχθρικού εξωγήινου πολιτισμού. Πράγματι, φαίνεται ότι η μόνη δύναμη που θα μπορούσε να κινητοποιήσει τον κόσμο σε μια ενιαία κατεύθυνση θα ήταν αυτή που αποτελεί κοινή απειλή, όπως είναι ένας κολοσσιαίος μετεωρίτης που κατευθύνεται προς τη γη, ή κάποιο άλλο μεγάλο καταστροφικό γεγονός. Εάν ένα τέτοιο γεγονός επρόκειτο να συμβεί, όλες οι συνοριακές διαφορές θα γίνονταν ασήμαντες μπροστά στην αντιμετώπιση της επικείμενης καταστροφής. Αν και πολλοί θα παρακαλούσαν για μια θεϊκή παρέμβαση για σωτηρία, όλα τα έθνη θα συνδύαζαν σίγουρα τις προσπάθειές τους και θα χρησιμοποιούσαν την επιστήμη και την τεχνολογία για να αντιμετωπίσουν αυτή την κοινή απειλή. Οι τραπεζίτες, οι δικηγόροι, οι επιχειρηματίες, και οι πολιτικοί θα παρακάμπτονταν. Κάθε πόρος θα αξιοποιούταν και θα κινητοποιούταν, χωρίς οποιοδήποτε ενδιαφέρον για το χρηματικό κόστος ή κέρδος. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας απειλητικής κατάστασης, οι περισσότεροι άνθρωποι συνειδητοποιούν πού βρίσκεται το κλειδί για την επιβίωσή τους. Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, η συλλογική κινητοποίηση τόσο των ανθρώπινων όσο και των υλικών πόρων ήταν αυτή που οδήγησε σε μια επιτυχή έκβαση για τις Η.Π.Α. και τους συμμάχους της.

Καθώς η ποσότητα της επιστημονικής πληροφορίας αυξάνεται, τα κράτη και οι άνθρωποι συνειδητοποιούν ότι ακόμη και στον διαιρεμένο κόσμο του σήμερα υπάρχουν, στην πραγματικότητα, πολλές κοινές απειλές που υπερβαίνουν τα

εθνικά σύνορα. Αυτές περιλαμβάνουν τον υπερπληθυσμό, την έλλειψη ενέργειας, τη ρύπανση, την έλλειψη νερού, τις οικονομικές καταστροφές, την εξάπλωση μιας ανεξέλεγκτης νόσου και ούτω καθεξής. Ωστόσο, αντιμέτωποι ακόμα και με απειλές αυτού του μεγέθους, που είναι κοινές σε όλα τα έθνη, η κατεύθυνση της ανθρώπινης δράσης δεν θα αλλάξει όσο τα ισχυρά κράτη είναι σε θέση να διατηρούν τον έλεγχο των περιορισμένων διαθέσιμων πόρων.

Παρά το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι, εκδόσεις, και παρουσιάσεις από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης απεικονίζουν διάφορες πτυχές του μέλλοντος και ζωγραφίζουν θεαματικές εικόνες των εξελίξεων που έρχονται σε τομείς όπως οι μεταφορές, η στέγαση και η ιατρική, αγνοούν το γεγονός ότι σε μια χρηματοπιστωτική οικονομία τα πλήρη οφέλη αυτών των εξελίξεων εξακολουθούν να διατίθενται σε σχετικά λίγους. Αυτό που δεν αναφέρεται είναι πως αυτές οι νέες τεχνολογίες του μέλλοντος μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την οργάνωση των κοινωνιών και των οικονομιών αποτελεσματικά και ισόνομα, χωρίς την ανάγκη της ομοιομορφίας, ώστε όλοι να επωφελούνταν από αυτές. Οι λίγες ομάδες εμπειρογνομώνων αφοσιωμένες στη δημιουργική σύσταση νέων προσεγγίσεων που θα κάνουν την κοινωνική οργάνωση να συμβαδίσει με τις σημερινές τεχνολογικές ικανότητες δεν αντιμετωπίζουν την κοινωνική αλλαγή ως έναν σχεδιασμό παγκόσμιων συστημάτων.

Ούτε γενικά κοινωνικά σχέδια της κυβέρνησης ή της βιομηχανίας υπάρχουν για να εξαλείψουν πλήρως τις αρνητικές συνέπειες της εκτόπισης των ανθρώπων από τις μηχανές, ούτε φαίνεται να υπάρχει οποιοδήποτε γνήσιο ενδιαφέρον για να το κάνουν. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι στην περίπτωση κάποιας κοινωνικής κατάρρευσης η κυβέρνηση θα φέρει τις απαραίτητες αλλαγές για την επιβίωσή τους. Αυτό είναι πολύ απίθανο. Σε περίπτωση μιας τέτοιας κατάρρευσης, η υπάρχουσα κυβέρνηση πιθανότατα θα κήρυττε κατάσταση έκτακτης ανάγκης σε μια προσπάθεια να αποτρέψει το απόλυτο χάος. Στη συνέχεια, θα θέσπιζε μέτρα που αν και ενδέχεται να μπορούν να αντιμετωπίσουν τα άμεσα προβλήματα, την ίδια στιγμή θα προσπαθούν να διατηρήσουν τα ήδη υπάρχοντα κατεστημένα και τις δομές εξουσίας, ακόμη κι αν αυτά μπορεί να είναι ο κύριος παράγοντας που συμβάλλει στα προβλήματα.

Πολλοί άνθρωποι καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας έχουν αναθέσει σε πολιτικούς καθήκοντα για δράσεις που δεν έχουν ως γνώμονα το συμφέρον

της κοινωνίας. Οι λόγοι για αυτό γίνονται σαφέστεροι όταν κάποιος συνειδητοποιεί ότι ακόμη και στις σύγχρονες δημοκρατίες, αυτοί οι ηγέτες δεν ωφελούν τη ζωή του μέσου ανθρώπου. Αντιθέτως, διατηρούν σε μεγάλο ποσοστό τις θέσεις προτιμήσεώς τους από την καθιερωμένη τάξη. Υπάρχουν αυξανόμενες ενδείξεις συνειδητοποίησης από πλευράς των ανθρώπων σε πολλές περιοχές του κόσμου, ότι τα γεγονότα έχουν προχωρήσει πέραν του ελέγχου των πολιτικών ηγετών τους. Παντού βλέπουμε πολιτικά πρόσωπα και κόμματα που έρχονται και παρέρχονται, πολιτικές στρατηγικές που υιοθετήθηκαν και απορρίφθηκαν για την ανικανότητά τους να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις της μίας ή της άλλης παράταξης.

Ο λόγος για τον οποίο δεν προτείνουμε να γράψετε στον βουλευτή σας, ή σε οποιονδήποτε άλλον κυβερνητικό οργανισμό, είναι επειδή δεν διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά μας. Εστιάζουν στη διατήρηση των υπάρχοντων συστημάτων, όχι στην αλλαγή τους. Φαίνεται πως λίγοι είναι αυτοί στις σημερινές κοινωνίες που θέλουν να βγάλουν εκτός τους εαυτούς τους. Στις σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες ο λόγος για την αδράνεια βρίσκεται μέσα στην ίδια τη δυσκίνητη πολιτική διαδικασία· ένας αναχρονισμός σε μια εποχή όπου οι περισσότερες αποφάσεις, για όποιο σημαντικό θέμα μπορούν να ληφθούν σε κλάσματα δευτερολέπτου μέσω της αντικειμενικής εισαγωγής σχετικών δεδομένων σε υπολογιστές.

Οι πρωταρχικές καταστάσεις που πραγματικά θα επηρεάσουν την κοινωνική αλλαγή θα προκύψουν όταν οι συνθήκες θα έχουν επιδεινωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε οι κυβερνήσεις, οι πολιτικοί και οι κοινωνικοί θεσμοί δεν θα έχουν πια την υποστήριξη και την εμπιστοσύνη του λαού. Αυτό που κάποτε απέδιδε αναγνωρίζεται πλέον ως κάτι το οποίο δεν έχει νόημα. Αν το κοινό ήταν καλύτερα ενημερωμένο, μόνο τότε θα ήταν δυνατό να παρουσιαστεί μια νέα και βελτιωμένη κοινωνική διαρρύθμιση.

Δυστυχώς, η πλειονότητα των ανθρώπων σήμερα ανταποκρίνεται σε απλοϊκές απαντήσεις, που τείνουν να επαναλαμβάνουν τον κύκλο των γεγονότων. Όταν έρχονται αντιμέτωποι με αφόρητες κοινωνικές συνθήκες, πολλά από τα παλαιότερα μοτίβα αναδύονται ξανά, καθώς οι άνθρωποι ψάχνουν να βρουν και να κατηγορήσουν κάποιον ή κάτι για αυτές τις συνθήκες, π.χ. μειονότητες, μετανάστες, αμέλεια στην τήρηση θρησκευτικών αρχών ή οικογενειακών αξιών, και τις επιρροές κάποιων ανεξήγητων υπερφυσικών δυνάμεων.

Η πραγματική κοινωνική αλλαγή δεν προκαλείται από άντρες και γυναίκες που διαθέτουν λογική και καλή θέληση σε προσωπικό επίπεδο. Η ιδέα ότι κάποιος μπορεί να καθίσει και να μιλήσει σε άτομα και να αλλάξει τις αξίες τους είναι εξαιρετικά απίθανη. Αν το άτομο στο οποίο κάποιος μιλάει δεν διαθέτει τις θεμελιώδεις γνώσεις όσον αφορά τη λειτουργία των επιστημονικών αρχών και τους μηχανισμούς των φυσικών νόμων, είναι δύσκολο για αυτούς να καταλάβουν πώς τα κομμάτια ταιριάζουν μεταξύ τους σε ένα ολιστικό επίπεδο.

Οι λύσεις στα προβλήματά μας δεν θα προκύψουν μέσω της εφαρμογής της αιτίας ή της λογικής. Δυστυχώς, προς το παρόν δεν ζούμε σε έναν λογικό κόσμο. Δεν φαίνεται να υπάρχει ιστορική αναφορά για κανέναν ηγέτη εδραιωμένης κοινωνίας που να ανασχεδίασε σκόπιμα και εκτενώς την κουλτούρα ώστε να ταιριάζει στους καιρούς που άλλαζαν. Αν και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι πολιτικοί ηγέτες, σε περιορισμένο βαθμό, αλλάζουν κάποιους τρόπους συμπεριφοράς, οι αληθινοί παράγοντες που ευθύνονται για την κοινωνική αλλαγή δημιουργούνται από βιοκοινωνικές πιέσεις, οι οποίες είναι εγγενείς σε όλα τα κοινωνικά συστήματα. Η αλλαγή επέρχεται μέσω φυσικών ή οικονομικών γεγονότων που επηρεάζουν δυσμενώς το άμεσο περιβάλλον μεγάλου αριθμού ατόμων.

Κάποιες βιοκοινωνικές πιέσεις υπεύθυνες για την κοινωνική αλλαγή είναι η έλλειψη πόρων, ο πόλεμος, ο υπερπληθυσμός, οι επιδημίες, οι φυσικές καταστροφές, η οικονομική ύφεση, οι περικοπές σε μεγάλη κλίμακα, η αντικατάσταση των ανθρώπων από μηχανές, και η αποτυχία των εκλεγμένων υπευθύνων να αντιμετωπίσουν τέτοια προβλήματα. Η εισαγωγή του μέσου του χρήματος στην ανταλλακτική διαδικασία επέφερε αξιολογή αλλαγή στην κοινωνία, όπως και η εισαγωγή της μηχανοποιημένης γεωργίας και η Βιομηχανική Επανάσταση.

Δυστυχώς, η ξεπερασμένη κοινωνική, πολιτική, και διεθνής τάξη του κόσμου δεν είναι πια κατάλληλη σε αυτούς τους καιρούς. Αυτοί οι απαρχαιωμένοι κοινωνικοί θεσμοί αδυνατούν να αντιληφθούν τη σημασία της καινοτόμου τεχνολογίας για την επίτευξη του μέγιστου καλού για όλους τους ανθρώπους, και να ξεπεράσουν τις ανισότητες που επιβάλλονται σε τόσους πολλούς. Η ανταγωνιστικότητα και η ανεπάρκεια έχουν δημιουργήσει ένα κλίμα ζηλοφθονίας και έλλειψης εμπιστοσύνης μεταξύ των ατόμων και των εθνών. Οι έννοιες των δικαιωμάτων κυριότητας, της πνευματικής ιδιοκτησίας, των

συγγραφικών δικαιωμάτων και των μονοπωλιακών δικαιωμάτων που παρουσιάζονται σε εταιρικούς φορείς και στην ανώτατη εξουσία των κρατών, αποτρέπουν την ελεύθερη διακίνηση της πληροφορίας που είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μια προσπάθεια γεφύρωσης του παρόντος και του μέλλοντος, αλλά υστερεί κατά πολύ μιας και στηρίζεται στο δεκανίκι του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Δεν μπορούμε να επιστρέψουμε σε παραδοσιακές αξίες, οι οποίες δεν είναι πλέον εφαρμόσιμες. Οποιαδήποτε προσπάθεια να γυρίσουμε στις μεθόδους του παρελθόντος θα καταδίκασε εκατομμύρια άτομα σε μια ζωή περιττής μιζέριας, κόπου, και ταλαιπωρίας.

Ωστόσο, δεν αρκεί να θίξουμε τους περιοριστικούς παράγοντες που μπορεί να απειλήσουν την ικανότητα επιβίωσης όλων των εθνών. Η πρόκληση την οποία όλες οι κουλτούρες θα αντιμετωπίσουν σε αυτήν την τεχνολογική εποχή - κάποιες περισσότερο από άλλες - είναι αυτή της παροχής μιας ομαλότερης μετάβασης, κάτι το οποίο θα εισάγει έναν καταλληλότερο τρόπο αντίληψης του εαυτού μας, του περιβάλλοντος και της διαχείρισης των ανθρωπίνων ζητημάτων.

Η επιβίωση του ανθρώπινου είδους βασίζεται στον παγκόσμιας κλίμακας σχεδιασμό και τη συνεργατική αναζήτηση νέων εναλλακτικών με σχετικό προσανατολισμό για βελτιωμένες κοινωνικές διατάξεις. Για να αποκτήσει η ανθρωπότητα αμοιβαία ευημερία, είναι απαραίτητη η καθολική πρόσβαση στους πόρους.

Μαζί με την εισαγωγή νέων προτύπων ανθρωπίνης και περιβαλλοντικής μέριμνας, πρέπει να υπάρχει μια μεθοδολογία για να γίνουν αυτά πραγματικότητα. Αν είναι να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, το χρηματοπιστωτικό σύστημα θα πρέπει τελικά να ξεπεραστεί από μια παγκόσμια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους. Για να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά και οικονομικά οι πόροι, η απαιτούμενη κυβερνοποιημένη και υπολογιστική τεχνολογία θα μπορούσε τελικά να εφαρμοστεί για να διασφαλίσει ένα υψηλότερο βιοτικό επίπεδο για όλους. Με την ευφυή και ανθρωπιστική εφαρμογή της επιστήμης και της τεχνολογίας, τα έθνη του κόσμου μπορούν να

οδηγήσουν και να διαμορφώσουν το μέλλον προς τη διατήρηση του περιβάλλοντος και της ανθρωπότητας.

Αυτό που χρειάζεται για να επιτύχουμε μια παγκόσμια κοινωνία είναι ένα πρακτικό και διεθνώς αποδεκτό, αναλυτικό προσχέδιο. Επίσης, χρειάζεται ένα διεθνές συμβούλιο σχεδιασμού ικανό να μεταφράζει τα σχέδια και τα πλεονεκτήματα που θα αποκομισθούν μέσω της παγκόσμιας ενοποίησης. Αυτή η πρόταση θα μπορούσε να παρουσιαστεί στην καθομιλουμένη με τέτοιο τρόπο, ώστε και μη τεχνικά καταρτισμένοι άνθρωποι να την καταλαβαίνουν εύκολα.

Στην πραγματικότητα, κανένας δεν θα έπρεπε να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με το πώς θα πρέπει να σχεδιαστεί αυτό το προσχέδιο. Πρέπει να είναι βασισμένο στη φέρουσα ικανότητα του πλανήτη μας, τους πόρους του, τις ανθρώπινες ανάγκες και σε όλα τα σχετικά. Για να διατηρήσουμε τον πολιτισμό μας, πρέπει να συντονίσουμε την προηγμένη τεχνολογία και τους διαθέσιμους πόρους σε μια συνολική, ανθρωπιστική, παγκόσμια συστημική προσέγγιση.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι πολλά από τα επαγγέλματα που μας είναι οικεία σήμερα, τελικά, θα καταργηθούν σταδιακά. Με τον ρυθμό αλλαγής που υπάρχει σήμερα, μια μεγάλη γκάμα παρωχημένων επαγγελμάτων θα εκλείψει γρηγορότερα και εκτενέστερα απ' ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη στιγμή της ιστορίας. Σε μια κοινωνία που εφαρμόζει τη συστημική προσέγγιση, αυτά τα επαγγέλματα θα αντικατασταθούν από διεπιστημονικές ομάδες - αναλυτές συστημάτων, προγραμματιστές Η/Υ, επιχειρησιακούς ερευνητές, και αυτούς που συνδέουν τον κόσμο σε ένα γιγαντιαίο δίκτυο επικοινωνιών που υποβοηθούνται από ψηφιακούς υπολογιστές υψηλής ταχύτητας. Τελικά, θα μας οδηγήσουν σε μεγάλης κλίμακας, βασισμένες στους υπολογιστές μεθόδους κοινωνικής λειτουργίας. Οι κοινωνικές λειτουργίες είναι πολύ πιο περίπλοκες σήμερα για να μπορέσουν να τις διαχειριστούν οι όποιοι εκλεγμένοι πολιτικοί.

Φαίνεται ότι οι περισσότεροι πολιτικοί δεν δίνουν ιδιαίτερη προσοχή σε αυτό και σε άλλα προβλήματα. Μόνο σε περιόδους πολέμου ή εθνικής έκτακτης ανάγκης επιστρατεύουμε και συγκαλούμε διεπιστημονικές ομάδες, ώστε να βοηθήσουν στην εξεύρεση εφαρμόσιμων λύσεων σε διάφορα κοινωνικά προβλήματα. Εάν εφαρμόσουμε τις ίδιες προσπάθειες επιστημονικής κινητοποίησης όπως κάνουμε κατά τη διάρκεια ενός πολέμου, μπορούν να

επιτευχθούν μεγάλης κλίμακας ευεργετικά αποτελέσματα σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα. Αυτό θα μπορούσε εύκολα να επιτευχθεί με την αξιοποίηση πολλών από τα πανεπιστήμιά μας, τις εγκαταστάσεις κατάρτισης, και του προσωπικού για τον καλύτερο προσδιορισμό πιθανών εναλλακτικών μεθόδων για την επίλυση αυτών των προβλημάτων. Αυτό θα μπορούσε τελικά να μας βοηθήσει να προσδιορίσουμε τις πιθανές μεταβατικές παραμέτρους για το μέλλον ενός βιώσιμου παγκόσμιου πολιτισμού.

Η διαδικασία της κοινωνικής αλλαγής πρέπει να επιτρέπει την αλλαγή των συνθηκών που συνεχώς θα εκσυγχρονίζουν τις σχεδιαστικές παραμέτρους, όπως και την εισροή νέων τεχνολογιών στις αναδυόμενες κοινωνίες. Οι ομάδες σχεδιασμού, αξιοποιώντας κοινωνικά ολοκληρωμένα συστήματα υπολογιστών, θα μπορούσαν αυτομάτως να ενημερώνονται για τις νέες εξελίξεις. Καθώς αυτή η διαδικασία θα "ενημερώνεται" διαρκώς, θα δημιουργούσε έναν πολύ πιο κατάλληλο κώδικα συμπεριφοράς. Λέγοντας κατάλληλη συμπεριφορά εννοούμε τις απαραίτητες διεργασίες για να ολοκληρώσουμε μια δεδομένη εργασία.

Όλοι οι περιορισμοί που μας έχουν επιβληθεί από το παρόν χρηματοπιστωτικό σύστημα θα μπορούσαν να ξεπεραστούν με την υιοθέτηση μιας καθολικής συναίνεσης για μια παγκόσμια οικονομία με βάση τους πόρους, στην οποία όλοι οι πλανητικοί πόροι θεωρούνται και αντιμετωπίζονται ως κοινή κληρονομιά όλων των κατοίκων της γης. Με αυτόν τον τρόπο, η γη και οι τεχνολογικές μας μεθοδεύσεις θα μπορούσαν να μας προσφέρουν μια απεριόριστη προμήθεια υλικών αγαθών και υπηρεσιών χωρίς τη δημιουργία χρέους ή οποιασδήποτε φορολόγησης.

ΤΟ ΑΠΑΡΧΑΙΩΜΕΝΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Αν και επιδέξιοι διαφημιστές μάς καθοδηγούν στο να πιστεύουμε διαφορετικά, στις σημερινές οικονομίες βασισμένες στο χρήμα, όποτε εισάγεται νέα τεχνολογία, οι συνέπειες που έχουν στον άνθρωπο δεν απασχολούν και πολύ αυτούς που τις εισάγουν - εκτός, βέβαια, όταν πρόκειται για πελάτες. Σε ένα σύστημα βασισμένο στο χρήμα, το κύριο μέλημα της βιομηχανίας είναι το κέρδος, η διατήρηση πρωτιάς στον ανταγωνισμό, και η προσήλωση στον τελικό τους στόχο, παρά η ευημερία της ανθρωπότητας. Τα κοινωνικά προβλήματα που απορρέουν από τη μαζική ανεργία των ανθρώπων, οι οποίοι

καθίστανται παρωχημένοι με την εισροή της αυτοματοποίησης, θεωρούνται άνευ σημασίας, αν εξετάζονται και καθόλου. Οποιαδήποτε ανάγκη προκύψει είναι δευτερεύουσα μπροστά στην απόκτηση κέρδους για την επιχείρηση. Αν το κέρδος είναι ανεπαρκές, η αντίστοιχη υπηρεσία θα αποσυρθεί. Αυτό που επιδιώκει να κάνει η βιομηχανία είναι να βελτιώσει το πλεονέκτημα στον ανταγωνισμό, ώστε να αυξήσει το περιθώριο κέρδους για τους μετόχους της. Δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα μιας κοινωνίας βασισμένης στο χρήμα να εμπλακεί στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών με στόχο τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων. Με την αυξανόμενη ανησυχία του κοινού αναφορικά με το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την όξινη βροχή, τον μολυσμένο αέρα και νερό κ.λπ., ορισμένες βιομηχανίες έχουν αρχίσει κι αυτές να συνειδητοποιούν ότι για τη σταθερή παρουσία τους στην αγορά είναι προς όφελός τους να λάβουν σοβαρά υπόψη τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες. Παρόλο που τέτοιες τάσεις είναι αξιέπαινες, είναι ανεπαρκείς ως μέθοδοι για την επίλυση των γενικών προβλημάτων σπατάλης, περιβαλλοντικής υποβάθμισης και άσκοπης ανθρώπινης δυστυχίας.

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα υπήρξε χρήσιμο, αλλά μεταβατικό εργαλείο, γεννήθηκε ως μέσο για την απόδοση αξίας σε σπάνια αντικείμενα και στην εργασία. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα, βέβαια, αντικατέστησε το σύστημα του αντιπραγματισμού, το οποίο περιελάμβανε την απευθείας ανταλλαγή αντικειμένων και εργασίας. Ωστόσο, όπως δεν υπήρχε καθολικό αντιπραγματιστικό πρότυπο στο παρελθόν, δεν υπάρχει και παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα σήμερα. Τα άτομα και οι ομάδες τώρα, όπως και στο παρελθόν, εξακολουθούν να χρειάζονται την ανταλλαγή αντικειμένων και εργασίας για τα αγαθά και τις υπηρεσίες του σήμερα. Η άνιση κατανομή δεξιοτήτων, πόρων και υλικών ανά τον κόσμο καθιστά απαραίτητο το παγκόσμιο εμπόριο.

Μέχρι πριν από μερικές δεκαετίες, το χρηματοπιστωτικό σύστημα λειτουργούσε ως ένα βαθμό. Ο παγκόσμιος πληθυσμός των τριών δισεκατομμυρίων δεν υπερκατανάλωνε τους παγκόσμιους πόρους και την ενέργεια, η παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας δεν ήταν εμφανής, και η μόλυνση του νερού και του αέρα αναγνωρίζονταν από σχετικά λίγους. Η αρχή, ωστόσο, του 21ου αιώνα βρίσκει τον παγκόσμιο πληθυσμό στον εκθετικά αυξανόμενο αριθμό των έξι δισεκατομμυρίων, με τα αποθέματα πόρων και ενέργειας να υφίστανται βαθμιαία ελάττωση, την παγκόσμια υπερθέρμανση να αποτελεί

πραγματικότητα, και τη μόλυνση εμφανή ανά τον κόσμο. Ο πλανήτης Γη βρίσκεται σε κρίση και η πλειοψηφία του παγκόσμιου πληθυσμού δεν μπορεί να καλύψει τις βασικές της ανάγκες επειδή οι άνθρωποι δεν διαθέτουν τα μέσα για την απόκτηση των όλο και ακριβότερων πόρων. Πλέον, το χρήμα είναι αυτό που έχει γίνει ο καθοριστικός παράγοντας του βιοτικού επιπέδου των ανθρώπων και όχι η διαθεσιμότητα των πόρων.

Σε ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα η αγοραστική δύναμη δεν σχετίζεται με την ικανότητά μας να παράγουμε αγαθά και υπηρεσίες. Για παράδειγμα, στην ύφεση υπάρχουν CD's στις βιτρίνες και αυτοκίνητα στις μάντρες αυτοκινήτων, αλλά πολλοί άνθρωποι δεν έχουν την αγοραστική δύναμη για να τα αποκτήσουν. Η Γη εξακολουθεί να είναι το ίδιο μέρος· είναι απλώς οι κανόνες του παιχνιδιού που είναι अपαρχαιωμένοι και δημιουργούν διαμάχες, στέρηση, και άσκοπη ανθρώπινη ταλαιπωρία.

Στον σημερινό πολιτισμό του κέρδους, δεν παράγουμε προϊόντα με βάση τις ανθρώπινες ανάγκες. Δεν κατασκευάζουμε σπίτια βασιζόμενοι στις ανάγκες του πληθυσμού. Δεν καλλιεργούμε φαγητό για να δώσουμε τροφή στους ανθρώπους. Το βασικό κίνητρο της βιομηχανίας είναι το κέρδος.

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα αποτελεί σήμερα ένα εμπόδιο για την επιβίωση παρά μέσο για τη διευκόλυνση της ατομικής ύπαρξης και ανάπτυξης. Αυτό το πλασματικό εργαλείο έχει ξεπεράσει τον χρόνο χρησιμότητάς του. Οι περιορισμοί στον πληθυσμό της Γης που προκαλούνται σήμερα από τη χρηματοπιστωτική δομή μπορούν να καταργηθούν σταδιακά. Δεν είναι τα χρήματα αυτό που χρειάζονται οι άνθρωποι, αλλά η πρόσβαση στα αγαθά και τις υπηρεσίες. Από τη στιγμή που η ανθρωπότητα χρειάζεται πόρους για να υπάρξει, το αναπληρωματικό σύστημα θα πρέπει να παρέχει αυτούς τους πόρους απευθείας στους ανθρώπους χωρίς το εμπόδιο των οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων που υπάρχει προς όφελός τους και εις βάρος της ζωής και της διαβίωσης των πολλών. Για αυτόν τον λόγο, το αναπληρωματικό σύστημα είναι λογικά μια οικονομία βασισμένη στους πόρους. Αυτή η παγκόσμια οικονομία με βάση τους πόρους θα καθιερωνόταν σταδιακά καθώς το χρηματοπιστωτικό σύστημα θα καταργούταν.

Όλα τα οικονομικά συστήματα του κόσμου - σοσιαλισμός, κομμουνισμός, φασισμός, ακόμα και το περίφημο καπιταλιστικό σύστημα της ελεύθερης

αγοράς - δαιωνίζουν την κοινωνική διαστρωμάτωση, τον ελιτισμό, τον εθνικισμό και τον ρατσισμό, κυρίως με βάση την οικονομική ανισότητα. Όσο ένα κοινωνικό σύστημα χρησιμοποιεί το χρήμα ή τον αντιπραγματισμό, οι άνθρωποι και τα έθνη θα επιδιώκουν να διατηρούν θέσεις πλεονεκτήματος έναντι των άλλων. Εάν δεν μπορούν να το πράξουν μέσω του εμπορίου θα καταφύγουν σε στρατιωτική επέμβαση.

Ο πόλεμος αντιπροσωπεύει την υπέρτατη αποτυχία των κρατών να επιλύσουν τις διαφορές τους. Από μια αυστηρά πραγματιστική σκοπιά, είναι η πιο αναποτελεσματική σπατάλη ζώων και πόρων που έχει ποτέ συλληφθεί από οποιοδήποτε πλάσμα του πλανήτη. Αυτός ο αδέξιος και βίαιος τρόπος με τον οποίον επιχειρούν να επιλύσουν διεθνείς διαφορές έχει λάβει ακόμα πιο ανησυχητικές διαστάσεις με την έλευση περίτεχνων πληροφοριακών συστημάτων θερμοπυρηνικής εκτόξευσης, θανατηφόρων ασθενειών και αερίων, και με την απειλή δολιοφθοράς των δικτύων υπολογιστών ενός κράτους. Παρά την επιθυμία των εθνών να επιτύχουν την ειρήνη, στερούνται συνήθως τη γνώση του πώς να καταλήξουν σε ειρηνικές λύσεις.

Ο πόλεμος δεν είναι η μόνη μορφή βίας στις ανεπτυγμένες και υπανάπτυκτες χώρες που έχει επιβληθεί στον κοσμάκη με ανεπαρκείς κοινωνικούς διακανονισμούς. Υπάρχει επίσης πείνα, φτώχεια, και ανεπάρκεια. Όσο υπάρχει η χρήση του χρήματος, η δημιουργία χρέους και οικονομικής ανασφάλειας, αυτές οι συνθήκες θα δαιωνίζονται το έγκλημα, την ανομία και την αγανάκτηση. Οι διακηρύξεις επί χάρτου και οι διεθνείς συμφωνίες δεν μεταβάλλουν τις συνθήκες ανεπάρκειας και ανασφάλειας. Και ο εθνικισμός φροντίζει μόνο να βοηθά τη διάδοση του διαχωρισμού των εθνών και των ανθρώπων του κόσμου.

Ακόμη και η υπογραφή κάποιας συνθήκης ειρήνης δεν μπορεί να αποφύγει έναν νέο πόλεμο αν δεν εξεταστούν τα βαθύτερα αίτια. Οι ανεφάρμοστες πτυχές του διεθνούς δικαίου τείνουν να διατηρούν τα πράγματα ως έχουν. Όλα τα κράτη που έχουν κατακτήσει εδάφη ανά τον κόσμο με τη χρήση δύναμης και βίας θα συνέχιζαν να διατηρούν τις θέσεις αυτές με το εδαφικό και πλουτοπαραγωγικό πλεονέκτημα. Είτε το συνειδητοποιούμε είτε όχι, τέτοιες συμφωνίες χρησιμεύουν μόνο ως προσωρινές αναστολές των συγκρούσεων.

Η προσπάθεια εξεύρεσης λύσεων στα μνημειώδη προβλήματα εντός της σύγχρονης κοινωνίας θα χρησιμεύσει μόνο ως προσωρινό μπάλωμα, παρατείνοντας ένα ξεπερασμένο σύστημα.

Σε αυτόν τον κόσμο των συνεχών αλλαγών δεν αποτελεί πλέον ερώτημα το αν θα επιλέξουμε να κάνουμε τις απαραίτητες αλλαγές· είναι πλέον υποχρεωτικό να αναλάβουμε αυτήν την πρόκληση και να ασπαστούμε αυτές τις νέες απαιτήσεις ή να αντιμετωπίσουμε την αναπόφευκτη κατάρπωση του σημερινού κοινωνικού και οικονομικού θεσμού.

Αυτό είναι το δίλημμα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε κατά μέτωπο, και οι λύσεις στις οποίες θα καταλήξουμε πρέπει να ταιριάζουν με τις συνθήκες του "πραγματικού κόσμου". Φαίνεται ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος παρά να εκσυγχρονίσουμε τις απόψεις μας και να δημιουργήσουμε μια νεότερη κατεύθυνση, εξοστρακίζοντας τις παλιές αξίες από πολιτισμούς του παρελθόντος. Δυστυχώς, αυτό μπορεί και να μην επιτευχθεί πριν από το "σημείο χωρίς επιστροφή" στην παγκόσμια οικονομία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

Αυτό που παρουσιάζεται εδώ είναι μια απευθείας προσέγγιση στον ανασχεδιασμό ενός πολιτισμού, μέσα στον οποίο οι προαιώνιες ανεπάρκειες του πολέμου, της φτώχειας, της πείνας, του χρέους, και της άσκοπης ανθρώπινης δυστυχίας θα θεωρούνται όχι μόνο αποφεύξιμες, αλλά εντελώς απαράδεκτες. Αυτός ο νέος κοινωνικός σχεδιασμός δουλεύει προς την εξάλειψη των βαθύτερων αιτιών που είναι υπεύθυνες για πολλά από τα προβλήματά μας. Αλλά, όπως ειπώθηκε παραπάνω, δεν μπορούν να εξαλειφθούν μέσα στο πλαίσιο του παρόντος χρηματοπιστωτικού και πολιτικού κατεστημένου. Η ανθρώπινη συμπεριφορά υπόκειται στους ίδιους νόμους που κυβερνούν όλα τα άλλα φυσικά φαινόμενα. Οι συνήθειες, οι συμπεριφορές, και οι αξίες μας, είναι υποπροϊόντα της κουλτούρας μας. Κανένας δεν γεννιέται με απληστία, προκατάληψη, μισαλλοδοξία και μίσος - αυτά είναι επίκτητα. Αν το περιβάλλον παραμείνει αμετάβλητο παρόμοια προβλήματα θα επανεμφανιστούν.

Αυτές οι προσδοκίες δεν μπορούν να επιτευχθούν σε μια κοινωνία σπατάλης και ανθρώπινης εκμετάλλευσης βασισμένη στο χρήμα. Με την προγραμματισμένη της βραχυβιότητα, την παραμέληση του περιβάλλοντος, τις

εξωφρενικές στρατιωτικές δαπάνες και τις ξεπερασμένες μεθόδους προσπάθειας επίλυσης προβλημάτων μέσω της θέσπισης νόμων, αυτές οι μέθοδοι είναι προορισμένες να αποτύχουν. Επιπλέον, η πεποίθηση ότι οι προηγμένες τεχνολογίες θα οδηγούσαν σε βελτίωση της ποιότητας ζωής για τους περισσότερους ανθρώπους δεν αποτελεί γεγονός σε ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα. Όλο και περισσότερες εταιρείες υιοθετούν τα τεράστια οφέλη της αυτοματοποίησης, με αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής με λιγότερους υπαλλήλους. Το βραχυπρόθεσμο ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για κέρδος θα οδηγήσει τελικά στην κατάρρευση των διεθνών οικονομιών που βασίζονται στο χρήμα. Εάν το χρηματοπιστωτικό σύστημα συνεχίσει να λειτουργεί, θα έρθουμε αντιμέτωποι με την κατάσταση περισσότερης τεχνολογικής ανεργίας, που σήμερα αναφέρεται ως συρρίκνωση. Από το 1990 μέχρι το 1995, οι εταιρείες απέλυσαν τον εντυπωσιακό αριθμό των 17,1 εκατομμυρίων υπαλλήλων, πολλούς από αυτούς λόγω της αυτοματοποίησης. Η αυτοματοποίηση θα συνεχίσει επιτυχώς να αντικαθιστά τους ανθρώπους στο εγγύς μέλλον, με αποτέλεσμα την έλλειψη αγοραστικής δύναμης για αυτούς τους εκτοπισθέντες εργαζόμενους. Παρά την επέκταση των παγκόσμιων αγορών, το ανθρώπινο κόστος, από την άποψη της εκτόπισης των εργαζομένων και της αποστέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων από τους περισσότερους, αναπόφευκτα θα προκαλέσει μαζικά και ανεξέλεγκτα κοινωνικά προβλήματα.

Κατά τη διάρκεια του 1930, στο αποκορύφωμα της Μεγάλης Ύφεσης, η κυβέρνηση Ρούσβελτ θέσπισε νέα κοινωνική νομοθεσία που αποσκοπούσε στην ελαχιστοποίηση των επαναστατικών τάσεων και την αντιμετώπιση των προβλημάτων της ανεργίας. Παρέχονταν εργασίες μέσω του Υπουργείου Εργασίας, του Σώματος Πολιτικής Προστασίας, του Νόμου Εθνικής Ανάκαμψης, μέσω των προσωρινών καταυλισμών και προγραμμάτων Ομοσπονδιακών Τεχνών. Τελικά, όμως, ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος τράβηξε τις Η.Π.Α. έξω από την παγκόσμια ύφεση. Αν επιτρέψουμε στις τρέχουσες συνθήκες να λάβουν τη φυσική τους πορεία, σύντομα θα βρεθούμε αντιμέτωποι με κάποια άλλη διεθνή κάμψη δυνητικά μεγαλύτερου μεγέθους. Την εποχή της ύφεσης οι Η.Π.Α. είχαν μονάχα 600 πολεμικά αεροσκάφη πρώτης τάξεως, ενώ στην αρχή του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου αυξήσαμε ταχύτατα την παραγωγή σε 90.000 αεροσκάφη ετησίως. Είχαμε αρκετά χρήματα προκειμένου να πληρώσουμε για τα απαραίτητα εργαλεία του πολέμου; Η απάντηση είναι, όχι. Ούτε είχαμε αρκετό χρυσό. Αλλά, είχαμε κάτι περισσότερο από αρκετούς

πόρους. Ήταν οι διαθέσιμοι πόροι και το προσωπικό που επέτρεψαν στις Η.Π.Α. να επιτύχει την παραγωγή και την αποδοτικότητα που απαιτούνταν για να κερδίσει τον πόλεμο. Δυστυχώς, μια τέτοια εντατική προσπάθεια παρατηρείται μονάχα σε περιόδους πολέμου ή καταστροφής.

Ζούμε σε έναν πολιτισμό που φαίνεται ότι λειτουργεί συλλογικά μόνο όταν ανταποκρίνεται σε κάποια κρίση. Μόνο σε περιόδους πολέμου επιστρατεύουμε και συγκαλούμε διεπιστημονικές ομάδες για την αντιμετώπιση μιας απειλής από την ανθρώπινη επιθετικότητα. Μόνο σε περιόδους έκτακτης εθνικής ανάγκης κάνουμε το ίδιο για την επίλυση μιας φυσικής ή ανθρωπογενούς απειλής. Σπανίως, αν όχι ποτέ, εφαρμόζουμε μια συντονισμένη προσπάθεια για να βοηθήσουμε στην εξεύρεση εφαρμόσιμων λύσεων στα κοινωνικά προβλήματα. Αν εφαρμόσουμε τις ίδιες προσπάθειες επιστημονικής κινητοποίησης προς την κοινωνική βελτίωση, όπως κάνουμε κατά τη διάρκεια ενός πολέμου ή μιας φυσικής καταστροφής, μπορούν να επιτευχθούν αποτελέσματα μεγάλης κλίμακας σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα.

Η Γη εξακολουθεί να είναι άφθονη σε πόρους. Η πρακτική μας σήμερα να καταμερίζουμε τους πόρους μέσω χρηματοπιστωτικών μεθόδων είναι άνευ σημασίας και αντιπαραγωγική για την ευημερία των ανθρώπων. Η σημερινή κοινωνία έχει πρόσβαση σε εξαιρετικά προηγμένες τεχνολογίες και μπορεί εύκολα να παράσχει περισσότερα από όσα αρκούν για ένα πολύ υψηλό βιοτικό επίπεδο για όλους τους ανθρώπους της γης. Αυτό είναι εφικτό με την εφαρμογή μιας Οικονομίας Βασισμένης στους Πόρους.

Όπως ειπώθηκε, μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους αξιοποιεί τους ήδη υπάρχοντες πόρους αντί για το χρήμα, και παρέχει μια δίκαιη μέθοδο διανομής με τον πιο ανθρώπινο και αποτελεσματικό τρόπο για το σύνολο του πληθυσμού. Είναι ένα σύστημα στο οποίο όλοι οι φυσικοί, ανθρωπογενείς, μηχανοποίητοι, και συνθετικοί πόροι θα ήταν διαθέσιμοι χωρίς τη χρήση χρήματος, πιστώσεων, αντιπραγματισμού, ή οποιουδήποτε άλλου είδους συμβολικής ανταλλαγής. Μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους θα αξιοποιούσε τους ήδη υπάρχοντες πόρους από στεριά και θάλασσα, και τα μέσα παραγωγής, όπως φυσικό εξοπλισμό και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, προκειμένου να βελτιώσει τις ζωές του συνολικού πληθυσμού. Σε μια οικονομία που στηρίζεται στους πόρους και όχι στο χρήμα, θα μπορούσαμε

εύκολα να παράγουμε όλα τα αναγκαία για τη ζωή και να παρέχουμε ένα υψηλό επίπεδο διαβίωσης για όλους.

Για να διευκρινίσουμε ακόμα περισσότερο την ιδέα μιας Οικονομίας Βασισμένης στους Πόρους σκεφτείτε αυτό το παράδειγμα: Μια ομάδα ανθρώπων προσάραξε σε ένα νησί με τεράστια αγοραστική δύναμη συμπεριλαμβανομένου χρυσού, ασημιού και διαμαντιών. Όλος αυτός ο πλούτος θα ήταν ανούσιος για την επιβίωσή τους εάν το νησί είχε ελάχιστους πόρους όπως τροφή, καθαρό αέρα, και νερό. Μόνο όταν ο πληθυσμός υπερβαίνει την παραγωγική ικανότητα της γης αναδύονται προβλήματα όπως η απληστία, η εγκληματικότητα, και η βία. Από την άλλη πλευρά, αν οι άνθρωποι προσάραζαν σε ένα νησί που ήταν άφθονο σε φυσικούς πόρους παράγοντας περισσότερα από τα απαραίτητα για την επιβίωση, τότε, ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα θα ήταν άνευ ουσίας. Μόνο όταν οι πόροι είναι σπάνιοι μπορεί να χρησιμοποιηθεί χρήμα για τον έλεγχο της διανομής τους. Δεν θα μπορούσε, για παράδειγμα, κάποιος να πουλήσει τον αέρα που αναπνέουμε, την άμμο στην παραλία, ή το αλμυρό νερό στον ωκεανό σε κάποιον άλλον στο νησί ο οποίος έχει ισότιμη πρόσβαση σε όλα αυτά τα πράγματα. Σε μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους όλοι οι πόροι του κόσμου θα θεωρούνταν κοινή κληρονομιά όλων των ανθρώπων της Γης, ξεπερνώντας τελικά με αυτόν τον τρόπο την ανάγκη για τα τεχνητά σύνορα που χωρίζουν τους ανθρώπους - αυτή είναι η ενοποιητική επιταγή.

Πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι αυτή η προσέγγιση στην παγκόσμια διακυβέρνηση δεν έχει κανένα απολύτως κοινό σημείο με τους σημερινούς σκοπούς μιας εταιρικής ελίτ να σχηματίσει μια παγκόσμια κυβέρνηση με αυτούς τους ίδιους και μεγάλες εταιρείες στην εξουσία, και τη συντριπτική πλειοψηφία του παγκόσμιου πληθυσμού υποτελή σε αυτούς. Η παγκοσμιοποίηση σε μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους παρέχει το δικαίωμα σε κάθε άνθρωπο στον πλανήτη να είναι το καλύτερο που μπορεί να είναι, όχι να ζει σε συνθήκες απόλυτης υποταγής σε ένα εταιρικό κυβερνητικό σώμα.

Όλα τα κοινωνικά συστήματα, ανεξαρτήτως πολιτικής φιλοσοφίας, θρησκευτικών πεποιθήσεων ή κοινωνικών εθίμων, τελικά εξαρτώνται από τους φυσικούς πόρους π.χ. καθαρό αέρα και νερό, καλλιεργήσιμη γη, και την απαραίτητη τεχνολογία και το προσωπικό για να διατηρήσουν ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ευφυούς και

ανθρωπιστικής εφαρμογής της επιστήμης και της τεχνολογίας. Ο πραγματικός πλούτος οποιουδήποτε έθνους έγκειται στους αναπτυσσόμενους και πιθανούς πόρους του και στους ανθρώπους που εργάζονται για την εξάλειψη της ανεπάρκειας και την ανάπτυξη ενός πιο ανθρώπινου τρόπου ζωής. Μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους θα χρησιμοποιούσε την τεχνολογία για να ξεπεράσει τη σπανιότητα των πόρων αξιοποιώντας ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· μηχανογραφώντας και αυτοματοποιώντας την παραγωγή, την απογραφή και τη διανομή· σχεδιάζοντας ασφαλείς, ενεργειακά αποδοτικές πόλεις· παρέχοντας καθολική υγειονομική περίθαλψη και ουσιώδη παιδεία· και πάνω απ' όλα, δημιουργώντας ένα νέο σύστημα κινήτρων βασισμένο στην ανθρώπινη και περιβαλλοντική μέριμνα.

Δυστυχώς, η σημερινή επιστήμη και τεχνολογία έχουν παρεκτραπεί από αυτούς τους στόχους για λόγους ιδιοτέλειας και κερδοσκοπίας, μέσω της συνειδητής ανάκλησης της αποδοτικότητας ή μέσω της προγραμματισμένης βραχυβιότητας. Για παράδειγμα, είναι ειρωνεία όταν το υπουργείο Γεωργίας των Ηνωμένων Πολιτειών, ο ρόλος του οποίου είναι να διεξάγει έρευνα όσον αφορά τρόπους για την επίτευξη υψηλότερων αποδόσεων των καλλιεργειών ανά στρέμμα, πληρώνει αγρότες για να μην παράγουν με πλήρη δυναμικότητα τη στιγμή που πολλοί άνθρωποι πεινούν. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η επιλογή μερικών επιχειρήσεων να απορρίπτουν παράνομα, στερεά απόβλητα σε ωκεανούς και ποτάμια για να γλυτώσουν χρήματα, ενώ υπάρχουν διαθέσιμες πιο φιλικές προς το περιβάλλον μέθοδοι διάθεσης των απορριμμάτων. Ένα τρίτο παράδειγμα είναι η αποτυχία ορισμένων βιομηχανιών να εγκαταστήσουν ηλεκτροστατικά φίλτρα στις καμινάδες των εργοστασίων τους ώστε να εμποδίσουν τη σκόνη σωματιδίων να απελευθερωθεί στην ατμόσφαιρα, παρόλο που η τεχνολογία είναι διαθέσιμη εδώ και 75 χρόνια. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν εφαρμόζει πάντα γνωστές μεθόδους που θα εξυπηρετούσαν καλύτερα τους ανθρώπους και το περιβάλλον.

Σε μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους, η ανθρώπινη διάσταση θα αποτελούσε πρωταρχικό μέλημα, και η τεχνολογία θα υπαγόταν σε αυτήν. Αυτό θα οδηγούσε σε σημαντική αύξηση του ελεύθερου χρόνου. Σε μια οικονομία που η παραγωγή πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο από μηχανές, και τα αγαθά και οι υπηρεσίες είναι διαθέσιμα σε όλους, οι έννοιες "δουλειά" και "τα προς το ζην" θα καταστούν άνευ ουσίας. Αλλά εάν οι ανθρώπινες επιπτώσεις της αυτοματοποίησης είναι ανεπίλυτες, όπως είναι σήμερα, τότε

αυτό καθιστά όλες τις προόδους της επιστήμης και της τεχνολογίας ήσσονος σημασίας.

Η χρησιμοποίηση των σημερινών υψηλής ταχύτητας και μεγάλης χωρητικότητας υπολογιστικών συστημάτων, αλλιώς γνωστά και ως η "Μεγάλη Λεωφόρος Πληροφοριών" ή Διαδίκτυο, θα μπορούσε να μας βοηθήσει στον καθορισμό των μεταβλητών και των παραμέτρων που απαιτούνται για τη λειτουργία μιας οικονομίας βασισμένης στους πόρους που είναι σύμφωνες με τις περιβαλλοντικές ανάγκες. Η υπερεκμετάλλευση των πόρων θα ήταν περιττή και ξεπερασμένη.

Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν πως υπάρχει πάρα πολύ τεχνολογία στις μέρες μας, και ότι η τεχνολογία είναι η κύρια αιτία της μόλυνσης του περιβάλλοντος. Δεν είναι αυτό που συμβαίνει. Μάλλον, είναι η κατάχρηση και η κακή χρήση της τεχνολογίας που θα έπρεπε να είναι το κύριο μέλημά μας. Με πολύ απλά λόγια, ένα σφυρί μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να κατασκευάσεις ένα κτήριο ή να σκοτώσεις κάποιον. Δεν είναι το σφυρί το θέμα, αλλά το πώς χρησιμοποιείται.

Η Κυβερνητική, ή αλλιώς η εφαρμογή των ηλεκτρονικών υπολογιστών και της αυτοματοποίησης στο κοινωνικό σύστημα, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια διακήρυξη χειραφέτησης της ανθρωπότητας αν χρησιμοποιηθεί ανθρωπίνα και ευφυώς. Η διεξοδική εφαρμογή της θα μπορούσε τελικά να επιτρέψει στους ανθρώπους να έχουν το υψηλότερο νοητό βιοτικό επίπεδο με σχεδόν καθόλου εργασία. Θα μπορούσε να απελευθερώσει τους ανθρώπους για πρώτη φορά στην ανθρώπινη ιστορία από μια άκρως δομημένη και εξωτερικά επιβεβλημένη ρουτίνα επαναλαμβανόμενης και ανιαρής δραστηριότητας. Θα μπορούσε να επιτρέψει στον άνθρωπο να επιστρέψει στην Ελληνική αντίληψη του ελεύθερου χρόνου, όπου οι σκλάβοι έκαναν την περισσότερη δουλειά και οι άνθρωποι είχαν το χρόνο να καλλιεργήσουν το μυαλό τους. Η ουσιαστική διαφορά είναι ότι στο μέλλον, ο κάθε ένας από εμάς θα ελέγχει περισσότερους από ένα εκατομμύριο σκλάβους – αλλά θα είναι μηχανικοί και ηλεκτρικοί σκλάβοι και όχι συνάνθρωποι μας. Αυτό θα σταματήσει μια για πάντα την ταπεινωτική εκμετάλλευση του ανθρώπου από κάποιον άλλον ώστε αυτός ή αυτή να ζήσει μια εν αφθονία, παραγωγική, και με λιγότερο άγχος ζωή. Ίσως η μεγαλύτερη συνδρομή στην ενίσχυση της επιβίωσης της ανθρώπινης φυλής να είναι η εισαγωγή της κυβερνητικής, των ηλεκτρονικών υπολογιστών, και της

τεχνητής νοημοσύνης, η οποία μπορεί κάλλιστα να σώσει την ανθρώπινη φυλή από τη δική της ανεπάρκεια.

Μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους καλεί για τον ανασχεδιασμό των πόλεων μας, των συστημάτων μεταφοράς, καθώς και των βιομηχανικών εγκαταστάσεων ώστε να είναι ενεργειακά αποδοτικά, καθαρά και να καλύπτουν με ευκολία τις ανάγκες όλων των ανθρώπων, τόσο υλικά όσο και πνευματικά. Αυτές οι αυτοματοποιημένες πόλεις θα μπορούσαν να έχουν το δικό τους αυτόνομο νευρικό σύστημα από ηλεκτρικούς αισθητήρες εκτεταμένο σε όλους τους τομείς του κοινωνικού πλέγματος. Η λειτουργία τους θα ήταν ο συντονισμός της ισορροπίας μεταξύ παραγωγής και διανομής και η διαχείριση μιας οικονομίας ισορροπημένου φορτίου. Θα καταλήγαμε στις αποφάσεις με βάση την ανταπόκριση από το περιβάλλον. Παρά τη σημερινή μανία για εθνική ασφάλεια και την επακόλουθη παρείσφρηση στις προσωπικές υποθέσεις του καθενός, σε μια παγκόσμια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους, όπου κανένας δεν θα χρειάζεται να πάρει οτιδήποτε από κάποιον άλλον, θα θεωρείται κοινωνικά προσβλητικό και αντιπαραγωγικό για τις μηχανές να παρακολουθούν τις δραστηριότητες των ατόμων. Στην πραγματικότητα, μια τέτοια παρείσφρηση δεν θα εξυπηρετούσε κανέναν χρήσιμο σκοπό.

Για την περαιτέρω κατανόηση της λειτουργίας της κυβερνητικής στο σύστημα της πόλης, για παράδειγμα, στον γεωργικό τομέα οι ηλεκτρονικοί αισθητήρες ενσωματωμένοι στο έδαφος θα μπορούσαν να κρατάνε αυτόματα μια συνεχή καταγραφή της στάθμης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, των συνθηκών του εδάφους, των θρεπτικών συστατικών κ.λπ. και να ενεργούν καταλλήλως χωρίς την ανάγκη για ανθρώπινη παρέμβαση. Αυτή η μέθοδος της βιομηχανικής ηλεκτρονικής ανατροφοδότησης θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε όλη τη διαχείριση μιας παγκόσμιας οικονομίας.

Όλες οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή προϊόντων μπορούν να μεταφερθούν απευθείας στις εγκαταστάσεις παραγωγής από αυτοματοποιημένες "αλληλουχίες" μεταφορικών μέσων όπως πλοία, μονοτρόχια, τρένα, συστήματα σωλήνων, αγωγούς πεπιεσμένου αέρα, και άλλα παρόμοια. Όλα τα συστήματα μεταφοράς χρησιμοποιούνται πλήρως και προς τις δύο κατευθύνσεις. Δεν θα υπάρχουν κενά φορτηγά, τρένα, ή μεταφορικές μονάδες στο ταξίδι της επιστροφής. Δεν θα υπάρχουν εμπορικές αμαξοστοιχίες αποθηκευμένες σε υπαίθριες αποθήκες, εν αναμονή ενός

εμπορικού κύκλου για τη χρησιμοποίησή τους. Ένα αυτοματοποιημένο σύστημα απογραφής θα είναι συνδεδεμένο τόσο στα κέντρα διανομής όσο και στις εγκαταστάσεις παραγωγής, συντονίζοντας έτσι την παραγωγή ώστε να καλύπτει τη ζήτηση και να παρέχει μια διαρκή αξιολόγηση των προτιμήσεων και των στατιστικών κατανάλωσης. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί μια οικονομία ισορροπημένου φορτίου να εξασφαλιστεί και οι ελλείψεις, οι υπερβάσεις, και οι σπατάλες να εξαλειφθούν.

Η μέθοδος για τη διανομή των αγαθών και των υπηρεσιών σε μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους χωρίς τη χρήση χρημάτων ή κουπονιών θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της σύστασης κέντρων διανομής. Αυτά τα κέντρα διανομής θα ήταν παρόμοια με μια δημόσια βιβλιοθήκη ή μια έκθεση, όπου τα πλεονεκτήματα των νέων προϊόντων μπορούν να εξηγηθούν και να επιδειχθούν. Για παράδειγμα, αν κάποιος επρόκειτο να επισκεφθεί το Εθνικό Πάρκο Yellowstone, θα μπορούσε να διαλέξει μια φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα επί τόπου, να τη χρησιμοποιήσει, και αν δεν θέλει να την κρατήσει, να την επιστρέψει σε ένα άλλο εύκολα προσβάσιμο κέντρο διανομής ή σημείο παράδοσης, εξαλείφοντας έτσι την ανάγκη του ατόμου να πρέπει να αποθηκεύει και να διατηρεί τον εξοπλισμό.

Εκτός από τα αυτοματοποιημένα κέντρα, τα οποία θα βρίσκονταν απ' άκρου εις άκρον στις διάφορες κοινότητες, θα υπήρχαν δυνατότητες τηλεοπτικής μετάδοσης εικόνων με τρισδιάστατες, επίπεδες οθόνες μέσα από την άνεση της οικίας κάποιου. Αν ένα αντικείμενο ήταν επιθυμητό, θα γινόταν μια παραγγελία, και το αντικείμενο θα μπορούσε αυτομάτως να παραδίδετε απευθείας στην κατοικία ενός ανθρώπου.

Με την εγκαθίδρυση μιας παγκόσμιας Οικονομίας Βασισμένης στους Πόρους και μιας συνολικής προσπάθειας για την ανάπτυξη νέων, καθαρών, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, (όπως γεωθερμική, ελεγχόμενη σύντηξη, ηλιακοί θερμικοί συσσωρευτές, φωτοβολταϊκά, αιολική, κυματική, παλιρροιακή ενέργεια και καύσιμη ύλη από τους ωκεανούς), θα είμαστε τελικά σε θέση να έχουμε ενέργεια σε απεριόριστη ποσότητα που θα μπορούσε να εξυπηρετήσει τον πολιτισμό για χιλιάδες χρόνια.

Για να κατανοήσετε καλύτερα το νόημα μιας Οικονομίας με Βάση τους Πόρους σκεφτείτε το εξής: Εάν όλα τα χρήματα στον κόσμο επρόκειτο ξαφνικά να

εξαφανιστούν, εφ' όσον η φυτική γη, τα εργοστάσια, και άλλοι πόροι έμεναν άθικτα, θα μπορούσαμε να φτιάξουμε οτιδήποτε επιλέξουμε να φτιάξουμε και να εκπληρώσουμε οποιαδήποτε ανθρώπινη ανάγκη. Δεν είναι τα χρήματα που χρειάζονται οι άνθρωποι, αλλά μάλλον είναι η ελευθερία πρόσβασης στις περισσότερες από τις ανάγκες τους χωρίς ποτέ να χρειάζεται να προσφύγουν σε μια κρατική γραφειοκρατία ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία. Σε μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους τα χρήματα θα καταστούν άνευ ουσίας. Το μόνο που θα απαιτούνταν είναι οι πόροι, η παραγωγή, και η διανομή των προϊόντων.

Πάρτε για παράδειγμα το αυτοκίνητο. Για να συντηρήσουμε τα συμβατικά αυτοκίνητα σήμερα πρέπει να αφαιρεθεί μια μεγάλη ποσότητα υλικών πριν μπορέσουμε να φτάσουμε στον κινητήρα. Γιατί είναι φτιαγμένα τόσο περίπλοκα; Ο λόγος είναι απλώς επειδή η ευκολία επισκευής δεν είναι μέλημα των κατασκευαστών. Δεν χρειάζεται να πληρώνουν για τη συντήρηση των αυτοκινήτων. Αν θα έπρεπε να το κάνουν, μπορώ να σας διαβεβαιώσω, θα σχεδίαζαν αυτοκίνητα που αποτελούνται από αρθρωτά εξαρτήματα τα οποία θα μπορούσαν εύκολα να απεμπλακούν, διευκολύνοντας έτσι την πρόσβαση στον κινητήρα. Τέτοια κατασκευή θα είναι τυπική σε μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους. Πολλά από τα εξαρτήματα του αυτοκινήτου θα είναι εύκολα αποσπώμενα για να εξοικονομείται χρόνος και ενέργεια στη σπάνια περίπτωση της επισκευής του, επειδή κανείς δεν θα επωφελείται από τη συντήρηση των αυτοκινήτων και άλλων προϊόντων. Κατά συνέπεια, όλα τα προϊόντα θα είναι της υψίστης ποιότητας και θα είναι απλοποιημένα για τη διευκόλυνση της συντήρησης. Αυτοκινούμενες μονάδες μεταφοράς κατασκευασμένες με τον τρόπο αυτόν μπορούν εύκολα να σχεδιαστούν ώστε να μην χρειάζονται συντήρηση για πολλά χρόνια. Όλα τα εξαρτήματα στο εσωτερικό του αυτοκινήτου θα μπορούσαν εύκολα να αντικατασταθούν όταν αυτό χρειαστεί με βελτιωμένες τεχνολογίες. Τελικά, με την ανάπτυξη των μαγνητικώς αναρτώμενων τριβών, η λίπανση και η φθορά θα αφεθούν στο παρελθόν. Αισθητήρες προσέγγισης στα οχήματα θα μπορούσαν να αποτρέψουν τις συγκρούσεις, μειώνοντας περαιτέρω τις απαιτήσεις για συντήρηση και επισκευή.

Η ίδια διαδικασία θα μπορούσε να εφαρμοστεί για όλα τα άλλα προϊόντα. Όλα τα βιομηχανικά εξαρτήματα θα ήταν σχεδιασμένα για ανακύκλωση. Ωστόσο, η μέγιστη διάρκεια ζωής των προϊόντων θα αυξανόταν σημαντικά μέσω του ευφυούς και αποτελεσματικού σχεδιασμού, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο

τα απόβλητα. Δεν θα υπήρχε "προγραμματισμένη βραχυβιότητα", όπου τα προϊόντα έχουν σκοπίμως σχεδιαστεί να φθείρονται ή να διαλύονται. Σε μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους η τεχνολογία, ευφυώς και αποτελεσματικά εφαρμοζόμενη, θα εξοικονομεί ενέργεια, θα μειώνει τα απόβλητα και θα παρέχει περισσότερο ελεύθερο χρόνο. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το ωράριο εργασίας θα μπορούσε να γίνει πιο ελαστικό, εξαλείφοντας έτσι την κυκλοφοριακή συμφόρηση ή τον συνωστισμό σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των παραλιών και των χώρων αναψυχής.

Τα περισσότερα συστήματα συσκευασίας θα ήταν τυποποιημένα, απαιτώντας λιγότερο αποθηκευτικό χώρο και διευκολύνοντας τον χειρισμό. Για να εξαλείψουμε απόβλητα όπως το χαρτί εφημερίδων, τα βιβλία και άλλα έντυπα, αυτά θα μπορούσαν να αντικατασταθούν, για παράδειγμα, από μια ηλεκτρονική διαδικασία κατά την οποία ένα φωτοευαίσθητο φιλμ τοποθετείται πάνω σε μια οθόνη ή τηλεόραση, δημιουργώντας ένα προσωρινό εκτυπωμένο αντίγραφο. Το υλικό αυτό θα είχε τη δυνατότητα να αποθηκεύει τις πληροφορίες μέχρι αυτές να διαγραφούν. Αυτό θα προφύλασσε τα δάση μας και τα εκατομμύρια κιλά χαρτιού, τα οποία αποτελούν σήμερα ένα σημαντικό μέρος της διαδικασίας ανακύκλωσης. Τελικά, η περισσότερη γραφική εργασία δεν θα ήταν πλέον απαραίτητη, δηλαδή, η διαφήμιση, το χρήμα, το ταχυδρομείο, η εφημερίδα, ο τηλεφωνικός κατάλογος.

Καθώς ξεπερνάμε την ανάγκη για επαγγέλματα που βασίζονται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, όπως είναι οι δικηγόροι, οι λογιστές, οι τραπεζίτες, οι ασφαλιστικές εταιρείες, οι διαφημιστές, το προσωπικό πωλήσεων, καθώς και οι χρηματιστές, μια σημαντική ποσότητα αποβλήτων και μη παραγωγικού προσωπικού θα μπορούσαν να εξαλειφθούν. Τεράστιες ποσότητες χρόνου και ενέργειας θα μπορούσαν επίσης να εξοικονομηθούν με την εξάλειψη της περιττής επανάληψης ανταγωνιστικών προϊόντων. Αντί να έχουμε εκατοντάδες διαφορετικά εργοστάσια κατασκευής και όλα τα έγγραφα και το προσωπικό που απαιτούνται για να παραχθούν παρόμοια προϊόντα, μόνο πολύ λίγα από αυτά και της υψίστης ποιότητας θα χρειαζόνταν για να εξυπηρετήσουν το σύνολο του πληθυσμού. Σε μια Οικονομία με Βάση τους Πόρους η προγραμματισμένη βραχυβιότητα δεν θα υπήρχε.

ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΗ, ΚΙΝΗΤΡΟ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι το λεγόμενο σύστημα ελεύθερης αγοράς δημιουργεί κίνητρο. Αυτό μπορεί να είναι αλήθεια, αλλά επίσης διαιωνίζει την απληστία, την υπεξαίρεση, τη διαφθορά, το έγκλημα, το άγχος, τις οικονομικές δυσκολίες, και την ανασφάλεια. Επιπλέον, το επιχείρημα ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα και ο ανταγωνισμός δημιουργούν κίνητρο δεν είναι πάντα αληθές. Οι περισσότερες από τις μεγαλύτερες προόδους στην επιστήμη και την τεχνολογία ήταν το αποτέλεσμα των προσπαθειών πολύ λίγων ατόμων που εργάζονταν ανεξάρτητα και συχνά αντιμέτωπα με ισχυρή αντίσταση από το περιβάλλον τους. Οι εν λόγω συνεισφέροντες όπως ο Γκόνταρντ, ο Γαλιλαίος, ο Δαρβίνος, ο Τέσλα, ο Έντισον και ο Αϊνστάιν ήταν άτομα που ασχολήθηκαν πραγματικά με την επίλυση προβλημάτων και τη βελτίωση των μεθόδων και όχι απλά με οικονομικά οφέλη. Στην πραγματικότητα, πολύ συχνά υπάρχει μεγάλη δυσπιστία απέναντι σε εκείνους των οποίων το κίνητρο καθορίζεται από το χρηματικό κέρδος· αυτό μπορεί να ειπωθεί για τους δικηγόρους, τους επιχειρηματίες, τους πωλητές, αλλά και για αυτούς που δραστηριοποιούνται σχεδόν σε οποιοδήποτε άλλο πεδίο.

Κάποιοι μπορεί να αναρωτηθούν ότι, αν οι βασικές ανάγκες είναι προσιτές σε όλους τους ανθρώπους, τι θα τους παρέχει κίνητρο; Αυτό είναι σαν να λέμε ότι τα παιδιά που έχουν ανατραφεί σε εύπορα περιβάλλοντα, στα οποία οι γονείς τους τους παρέχουν όλα τα απαραίτητα τρόφιμα, ρουχισμό, στέγη, διατροφή, και ευρεία μόρφωση, θα εκδηλώσουν έλλειψη κινήτρων ή πρωτοβουλίας. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποστηρίζουν αυτήν την παραπλανητική υπόθεση. Υπάρχουν συντριπτικά στοιχεία για να υποστηρίξουν το γεγονός ότι ο υποσιτισμός, η έλλειψη απασχόλησης, οι χαμηλοί μισθοί, η κακή υγεία, η έλλειψη προσανατολισμού, η έλλειψη εκπαίδευσης, η έλλειψη στέγης, η ελάχιστη ή καθόλου ενίσχυση των προσπαθειών κάποιου, τα φτωχά πρότυπα, η φτώχεια, και μια ζοφερή προοπτική για το μέλλον όντως δημιουργούν πελώρια ατομικά και κοινωνικά προβλήματα και μειώνουν σημαντικά την παρόρμηση ενός ατόμου για να πετύχει. Ο στόχος μιας Οικονομίας με Βάση τους Πόρους είναι η ενθάρρυνση και η ανάπτυξη ενός νέου συστήματος παροχής κινήτρων, όπου κάποιος πλέον δεν κατευθύνεται προς τους ρηχούς και εγωκεντρικούς στόχους του πλούτου, της ιδιοκτησίας, και της εξουσίας. Αυτά τα νέα κίνητρα θα ενθάρρυναν τους ανθρώπους να επιδιώκουν διαφορετικούς στόχους, όπως την προσωπική ολοκλήρωση και

δημιουργικότητα, την εξάλειψη της ανεπάρκειας, την προστασία του περιβάλλοντος, και την ανακούφιση της δυστυχίας στους συνανθρώπους τους.

Οι άνθρωποι, έχοντας μια καλή διατροφή σε μια εξαιρετικά παραγωγική και ανθρώπινη κοινωνία, θα αναπτύξουν ένα νέο σύστημα κινήτρων ανέφικτο σε ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα. Θα υπήρχε τέτοια πληθώρα από νέα θαύματα για να βιώσουν, να εξερευνήσουν, και να ανακαλύψουν ότι η έννοια της πλήξης και της απάθειας θα ήταν παράλογη. Το κίνητρο συχνά συντρίβεται στον σημερινό μας πολιτισμό, όπου ένας άνθρωπος δεν τολμά καν να ονειρευτεί ένα μέλλον το οποίο φαίνεται ανέφικτο σε αυτόν ή αυτήν. Το όραμα για το μέλλον που βλέπουν πάρα πολλοί σήμερα αποτελείται από ατελείωτες μέρες απερίσκεπτου μόχθου, και μια χαμένη ζωή, που χαραμίζεται για χάρη του να βγουν απλώς αρκετά χρήματα για την επιβίωση από τη μια μέρα στην άλλη.

Κάθε διαδοχική χρονική περίοδος δημιουργεί το δικό της σύστημα κινήτρων. Σε παλαιότερες εποχές, το κίνητρο για να κυνηγήσουν για τροφή δημιουργήθηκε από την πείνα· το κίνητρο για να δημιουργήσουν ένα ακόντιο ή τόξο και βέλη εξελίχθηκε ως μια διαδικασία που θα ενίσχυε το κυνήγι. Με την έλευση της αγροτικής κοινωνίας το κίνητρο για κυνήγι δεν ήταν πλέον αναγκαίο και τα κίνητρα μετατοπίστηκαν προς την καλλιέργεια σπαρτών, την εξημέρωση των ζώων, και προς την προστασία της ιδιωτικής περιουσίας. Σε έναν πολιτισμό όπου οι άνθρωποι λαμβάνουν τροφή, ιατρική περίθαλψη, εκπαίδευση, και στέγαση, τα κίνητρα θα υφίσταντο ξανά αλλαγές και θα επαναπροσδιορίζονταν: Οι άνθρωποι θα ήταν ελεύθεροι να διερευνήσουν και άλλες δυνατότητες και τρόπους ζωής που δεν θα μπορούσαν να προσμένουν σε παλαιότερες εποχές.

Η φύση των κινήτρων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Γνωρίζουμε, για παράδειγμα, ότι η σωματική και ψυχική υγεία ενός ατόμου είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αίσθηση της αυτοεκτίμησης και ευημερίας που έχει το εν λόγω άτομο. Επιπλέον, γνωρίζουμε ότι όλα τα υγιή μωρά έχουν περιέργεια· η κουλτούρα είναι αυτή που διαμορφώνει το συγκεκριμένο είδος περιέργειας και κινήτρων. Για παράδειγμα, στην Ινδία και σε άλλες περιοχές μεγάλης ανεπάρκειας υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που παρακινούνται να μην συσσωρεύουν πλούτο και υλικά αγαθά· απαρνούνται όλα τα υλικά αγαθά. Υπό τις συνθήκες στις οποίες βρίσκονται, αυτό δεν είναι δύσκολο. Αυτό φαίνεται να

είναι σε άμεση σύγκρουση με άλλους πολιτισμούς που δίνουν αξία στη συσσώρευση υλικού πλούτου. Ωστόσο, ποια θέση είναι η πιο έγκυρη; Η απάντησή σας σε αυτό το ερώτημα θα εξαρτώνταν από το πλαίσιο αναφοράς σας, δηλαδή, το πολιτισμικά επηρεασμένο σύστημα αξιών σας.

Πολλοί ψυχολόγοι και κοινωνιολόγοι που πειραματίζονται έχουν δείξει ότι οι επιδράσεις του περιβάλλοντος διαδραματίζουν πρωτεύοντα ρόλο στη διαμόρφωση της συμπεριφοράς και των αξιών μας. Εάν η εποικοδομητική συμπεριφορά επιβραβεύεται κατάλληλα κατά την πρώιμη παιδική ηλικία, το παιδί παρακινείται να επαναλάβει την επιβραβευμένη συμπεριφορά, υπό την προϋπόθεση ότι η επιβράβευση ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες του παιδιού. Για παράδειγμα, εάν μια μπάλα ποδοσφαίρου δινόταν σε ένα παιδί που ενδιαφέρεται για τη βοτανική, αυτό δεν θα ήταν ανταμοιβή κατά τη γνώμη του παιδιού. Είναι πολύ λυπηρό το γεγονός ότι τόσα πολλά άτομα στη σημερινή κοινωνία δεν ανταμείβονται κατάλληλα για τις δημιουργικές τους προσπάθειες. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα άτομα είναι φαινομενικά σε θέση να ξεπεράσουν τα μειονεκτήματά τους περιβάλλοντός τους παρά την εμφανή έλλειψη θετικών ενισχύσεων. Αυτό οφείλεται στη δική τους "αυτοενίσχυση" μέσα από την οποία μπορούν να δουν βελτίωση σε οποιαδήποτε δραστηριότητα καταπιάνονται, και να επιτύχουν μια εσωτερική αίσθηση ολοκλήρωσης· η ενίσχυσή τους δεν εξαρτάται από την επιδοκίμασία των άλλων, ούτε από τη χρηματική ανταμοιβή. Τα παιδιά που εξαρτώνται από την επιδοκίμασία μιας ομάδας τείνουν να υποφέρουν από μια αίσθηση χαμηλής αυτοεκτίμησης, ενώ τα παιδιά που δεν εξαρτώνται από την επιδοκίμασία της ομάδας συνήθως αποκτούν μια αίσθηση αυτοέγκρισης μέσω της βελτίωσης της ίδιας τους της επίδοσης.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας, έχουν υπάρξει πολλοί καινοτόμοι και εφευρέτες που έχουν ανηλεώς υποστεί εκμετάλλευση, έχουν γελοιοποιηθεί και κακοποιηθεί, ενώ παράλληλα λάμβαναν πολύ μικρή οικονομική ανταμοιβή. Ωστόσο, υπέμειναν τέτοια ταλαιπωρία επειδή το κίνητρό τους ήταν να μάθουν και να ανακαλύψουν νέους τρόπους για να φτιάχνουν πράγματα. Αν και δημιουργικά άτομα όπως ο Λεονάρντο ντα Βίντσι, ο Μικελάντζελο, και ο Μπετόβεν λάμβαναν τη γενναιόδωρη χορηγία πλουσίων αρωγών, αυτό δεν μείωσε το κίνητρό τους στο ελάχιστο. Αντιθέτως, τους έδωσε τη δυνατότητα να φτάσουν σε νέα ύψη δημιουργικότητας, καρτερικότητας, και προσωπικών επιτευγμάτων.

Αυτή είναι μια δύσκολη έννοια για να τη συλλάβουμε επειδή οι περισσότεροι από εμάς έχουμε ανατραφεί με το σύστημα αξιών που μας έχει δώσει ένα σύνολο από ιδέες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οφείλουμε να σκεφτόμαστε και να συμπεριφερόμαστε αναφορικά με τα χρήματα και τα κίνητρα. Αυτές βασίζονται σε αρχαίες ιδέες οι οποίες είναι πραγματικά άσχετες σήμερα.

Έχει ειπωθεί ότι ο πόλεμος γεννά δημιουργικότητα. Αυτή η σκοπίμως διαστρεβλωμένη ιδέα δεν έχει καμία βάση στην πραγματικότητα. Είναι η χρηματοδότηση των κυβερνήσεων προς τις πολεμικές βιομηχανίες που βοήθησαν στην ανάπτυξη πολλών νέων υλικών και εφευρέσεων. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μια πιο συνετή κοινωνία θα ήταν σε θέση να δημιουργήσει ένα πιο εποικοδομητικό σύστημα κινήτρων αν εφαρμόζονταν οι γνώσεις μας σχετικά με τις συνθήκες που διαμορφώνουν τα ανθρώπινα κίνητρα.

Σε αυτήν τη νέα κοινωνική διάταξη μιας Οικονομίας Βασισμένης στους Πόρους, τα κίνητρα θα ενθαρρύνονται μέσω της αναγνώρισης, και της μέριμνας για τις ανάγκες του ατόμου. Αυτό σημαίνει την παροχή του αναγκαίου περιβάλλοντος, των εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων, της διατροφής, της υγειονομικής περίθαλψης, της συμπόνιας, της αγάπης, και της ασφάλειας που χρειάζονται όλοι οι άνθρωποι.

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Στη σημερινή κοινωνία, υπάρχει μεγάλη ανησυχία για τη διάλυση του συμβατικού πυρήνα της οικογενειακής δομής και των κοινωνικών αξιών που συνδέονται με αυτήν. Η οικογένεια θεωρείται ως ο πρωταρχικός και πιο βασικός χώρος για την απόκτηση δεξιοτήτων ζωής όπως η φροντίδα, η κοινωνικότητα, η υπευθυνότητα, η σταθερότητα και το ενδιαφέρον για τους άλλους. Η αυξανόμενη ανησυχία και έλλειψη προσανατολισμού που εμφανίζουν πολλοί νέοι σήμερα φαίνεται να επικυρώνει αυτές τις ανησυχίες.

Προς το παρόν, είναι απαραίτητο και για τους δύο συζύγους να εργάζονται. Η χρηματοπιστωτική οικονομία έχει υπονομεύσει σε μεγάλο βαθμό την οικογενειακή συνοχή. Οι γονείς στερούνται ικανοποιητικού χρόνου για να περάσουν με τα παιδιά τους, και είναι συνεχώς αγχωμένοι από την αδιάκοπη αυξητική πορεία των λογαριασμών ιατρικής περίθαλψης, τις πληρωμές για ασφάλιση, τις εκπαιδευτικές δαπάνες, και το υψηλό κόστος διαβίωσης. Σε

αυτόν τον τομέα είναι που θα μπορούσαν να εντοπιστούν τα βαθύτερα οφέλη του νέου αυτού πολιτισμού. Οι προτεινόμενες μικρότερες εργάσιμες ημέρες θα παρείχαν περισσότερο χρόνο για τις οικογενειακές σχέσεις. Η ελεύθερη πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες θα έκαναν το σπίτι ένα πολύ πιο ευχάριστο μέρος, με την απομάκρυνση του οικονομικού άγχους που προκαλεί τόσο μεγάλη αναταραχή στην οικογένεια.

Με το αυξημένο επίπεδο κοινωνικότητας που θα προέρχονταν φυσικά από το να μην χρειάζεται να ανταγωνιζόμαστε για την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, θα βλέπαμε μια τάση επέκτασης της οικογένειας μέσα στην κοινότητα. Όπως μπορεί ήδη να παρατηρηθεί σε άλλες κουλτούρες, η ανατροφή και η ανάπτυξη των παιδιών θα γινόταν ευθύνη τόσο της οικογένειας όσο και της κοινότητας γενικότερα.

Με την εξάλειψη του χρέους, ο φόβος να χάσει κάποιος τη δουλειά του δεν θα αποτελεί πλέον απειλή· αυτή η εγγύηση, σε συνδυασμό με την εκπαίδευση για το πώς να συσχετίζεται ο ένας με τον άλλον με έναν πολύ πιο ουσιαστικό τρόπο, θα μπορούσε να μειώσει σημαντικά τις συγκρούσεις και το άγχος, τόσο ψυχικά όσο και σωματικά. Όταν η εκπαίδευση και οι πόροι γίνουν διαθέσιμα σε όλους χωρίς κάποιο τίμημα, δεν θα υπάρχει κανένα όριο στις δυνατότητες του ανθρώπου.

Ο φόβος της ομοιόμορφης συμπεριφοράς σε μια μελλοντική κυβερνοποιημένη Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους είναι αβάσιμος. Η μόνη ομοιομορφία που θα μπορούσε κάποιος να εντοπίσει θα ήταν το ενδιαφέρον για το περιβάλλον και η σπουδαιότητα της επέκτασης μέγιστης ευγένειας προς όλα τα έθνη και του ενός με τον άλλον. Όλοι θα είχαν εξίσου μια έντονη περιέργεια για ό,τι είναι νέο και αποτελεί πρόκληση. Με καλύτερη κατανόηση, οι άνθρωποι θα διακρίνονταν από ευελιξία στην αντιμετώπιση των πραγμάτων άγνωστη σε προηγούμενες περιόδους, απαλλαγμένοι από μισαλλοδοξίες και προκαταλήψεις. Επιπλέον, οι άνθρωποι αυτής της καινοτόμου κοινωνίας θα ενδιαφέρονταν για τους συνανθρώπους τους και για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος της Γης. Επιπροσθέτως, όλοι, ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, ή θρησκευάματος, θα είχαν ίση πρόσβαση σε όλες τις ανέσεις που αυτός ο εξαιρετικά παραγωγικός πολιτισμός θα μπορούσε να προσφέρει.

Σε πιο εξελιγμένα και ανθρώπινα συστήματα εκπαίδευσης οι άνθρωποι θα αποκτούσαν αυτό το νέο σύστημα αξιών. Θα συνειδητοποιούσαν επίσης τα πολλά πλεονεκτήματα της συνεργασίας αντί του ανταγωνισμού. Σε μια κοινωνία χωρίς έννομο συμφέρον θα ήταν αδύνατον να χαλιναγωγήσεις τα ταλέντα των επιστημόνων και των τεχνικών ώστε να εμπλακούν σε έρευνες όπλων ή σε οποιαδήποτε άλλη κοινωνικά εχθρική προσπάθεια. Αυτή την προσέγγιση την ονομάζουμε "λειτουργική ηθική". Αυτή η νέα, πιο ανθρώπινη, και πιο παραγωγική προσέγγιση θα τασσόταν υπέρ της εξεύρεσης μη-στρατιωτικών λύσεων στις διεθνείς διαφορές. Αυτό καλεί για μια παγκόσμια θέαση, η οποία θα αποτελούσε σημαντική βελτίωση επί των στενών εθνικών και ιδιοτελών συμφερόντων. Θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τη γνώση και την πληροφορία ως εργαλεία τα οποία θα εγκαταλείπονταν όταν παρουσιάζονται στοιχεία για καταλληλότερες μεθόδους.

Κάποιοι άνθρωποι αμφισβητούν την ηθική του να λαμβάνεις κάτι φαινομενικά χωρίς αντάλλαγμα. Σε μια πρόσφατη πανεπιστημιακή διάλεξη ένας σπουδαστής ήταν αντίθετος στην ιδέα του "να πάρεις κάτι χωρίς αντάλλαγμα". Τον ρώτησα τότε αν πλήρωνε εκείνος για τις σπουδές του, ή αν οι γονείς του πλήρωναν για αυτόν. Παραδέχτηκε ότι ήταν οι γονείς του που πλήρωναν. Επισήμανα επίσης ότι εάν πραγματικά πίστευε πως οι άνθρωποι δεν θα έπρεπε να παίρνουν κάτι χωρίς αντάλλαγμα, τότε, σε περίπτωση θανάτου ενός πλούσιου συγγενή του θα προτιμούσε η κληρονομιά του να μείνει στο ταμείο για την καρδιά ή τον καρκίνο, παρά να μεταβιβαστεί σε αυτόν. Όμως ο σπουδαστής, περιττό να το πω, ήταν αντίθετος με αυτήν την ιδέα.

Με το να γεννηθούμε απλώς σε μια αναπτυγμένη χώρα, έχουμε πρόσβαση σε πολλά πράγματα που δεν έχουμε καταβάλει απολύτως καμία προσπάθεια για αυτά, όπως το τηλέφωνο, το αυτοκίνητο, το ηλεκτρικό ρεύμα, το τρεχούμενο νερό κ.λπ. Αυτά τα δώρα της ανθρώπινης επινοητικότητας και εφευρετικότητας δεν υποβαθμίζουν τις ζωές μας, αλλά μάλλον μας εμπλουτίζουν και μας ενισχύουν. Αυτό που μας υποβαθμίζει είναι η δική μας έλλειψη ενδιαφέροντος για όσους έχουν την ατυχία να βιώνουν τη φτώχεια, την πείνα, και την έλλειψη στέγης. Τα κοινωνικά σχέδια που προτείνονται σε αυτό το κείμενο προσφέρουν απλώς τη δυνατότητα στους ανθρώπους να αναπτύξουν στο έπακρο τις δυνατότητές τους σε οποιαδήποτε προσπάθεια αυτοί επιλέγουν χωρίς τον φόβο της απώλειας της ατομικότητας ή της υποταγής στην ομοιομορφία.

Μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους εξ ορισμού περιλαμβάνει τη συμμετοχή όλων των ανθρώπων στα οφέλη της. Σε ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα υπάρχει ένα εγγενές αίτιο για διαφθορά και αυτό είναι η απόκτηση ενός ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος έναντι κάποιου άλλου. Χωρίς έννομα συμφέροντα ή τη χρήση χρήματος, δεν υπάρχει κανένα όφελος στην κατάπνιξη της γνώμης κάποιου ή την παραποίηση πληροφοριών ή την εκμετάλλευση οποιουδήποτε. Δεν θα υπήρχε η ανάγκη για κρυφούς άκαμπτους κοινωνικούς φραγμούς που θα περιόριζαν τη συμμετοχή οποιουδήποτε ή θα παρακρατούσαν την εισαγωγή νέων ιδεών. Ο κύριος στόχος είναι η πρόσβαση στις πληροφορίες και η διαθεσιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών σε όλους τους ανθρώπους. Αυτό θα επέτρεπε στους ανθρώπους να είναι προετοιμασμένοι για να συμμετάσχουν στις συναρπαστικές προκλήσεις αυτής της νέας κοινωνίας. Μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που θα ενθάρρυνε την ευρύτερη δυνατή ποικιλία ατομικότητας, δημιουργικότητας, εποικοδομητικής προσπάθειας, και τη συνεργασία χωρίς κανενός είδους ελιτισμό, τεχνικό ή άλλον. Πιο σημαντικά, μια οικονομία βασισμένη στους πόρους θα δημιουργούσε ένα πολύ πιο διαφορετικό σύστημα κινήτρων το οποίο θα βασιζόταν στην ανθρώπινη και περιβαλλοντική μέριμνα. Αυτός δεν θα ήταν ένας ομοιόμορφος πολιτισμός, αλλά ένας πολιτισμός σχεδιασμένος να βρίσκεται σε μια αδιάκοπη διαδικασία ανάπτυξης και βελτίωσης.

Καθώς αναβαθμίζουμε τις ζωές των άλλων, προστατεύουμε το περιβάλλον μας, και εργαζόμαστε με στόχο την αφθονία, οι ζωές μας μπορούν να γίνουν πιο πλούσιες και πιο ασφαλείς. Εάν οι αξίες αυτές ετίθεντο σε εφαρμογή θα επέτρεπαν σε όλους μας να επιτύχουμε ένα πολύ πιο υψηλό βιοτικό επίπεδο σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα - ένα επίπεδο που συνεχώς θα βελτιωνόταν. Σε μια εποχή όπου δεν θα υπάρχουν πλέον κερδοσκοπικά ιδρύματα, η ανάγκη για φυλακές, δικηγόρους, διαφημίσεις, τράπεζες και το χρηματιστήριο δεν θα υπάρχει πια. Στην κοινωνία του μέλλοντος, στην οποία το χρηματοπιστωτικό σύστημα της ανεπάρκειας έχει ξεπεραστεί από μια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους και οι περισσότερες φυσικές και δημιουργικές ανάγκες καλύπτονται, η ατομική ιδιοκτησία όπως την ξέρουμε θα έπαυε να αποτελεί μια αναγκαιότητα για την προστασία της πρόσβασης ενός ατόμου στα αγαθά και τις υπηρεσίες. Η έννοια της ιδιοκτησίας δεν θα είχε κανένα απολύτως όφελος σε μια κοινωνία αφθονίας. Αν και αυτό είναι δύσκολο για πολλούς να το φανταστούν, ακόμη και το πλουσιότερο άτομο

σήμερα θα ήταν σε τρομερά καλύτερη θέση σε μια ιδιαίτερα παραγωγική, βασισμένη στους πόρους κοινωνία. Σήμερα, στις ανεπτυγμένες χώρες, η μεσαία τάξη ζει πολύ καλύτερα από τους βασιλιάδες και τους πλούσιους των περασμένων εποχών. Σε μια οικονομία βασισμένη στους πόρους όλοι θα ζούσαν μια πιο πλούσια ζωή απ' ό,τι οι ισχυροί και πλούσιοι του σήμερα, όχι μόνο υλικά αλλά και πνευματικά.

Οι άνθρωποι θα ήταν ελεύθεροι να ακολουθήσουν οποιοδήποτε εποικοδομητικό πεδίο δραστηριοποίησης επιλέξουν χωρίς καμία από τις οικονομικές πιέσεις, περιορισμούς, χρέη και φορολογία που είναι συνυφασμένα με το χρηματοπιστωτικό σύστημα του σήμερα. Λέγοντας εποικοδομητική προσπάθεια, εννοούμε οτιδήποτε βελτιώνει τη ζωή του ατόμου και των άλλων, ενώ ταυτόχρονα προστατεύει το παγκόσμιο περιβάλλον. Όταν η εκπαίδευση και οι πόροι είναι διαθέσιμα σε όλους χωρίς κάποιο τίμημα, δεν θα υπήρχε κανένα όριο στις ανθρώπινες δυνατότητες. Με αυτές τις μεγάλες αλλαγές οι άνθρωποι θα ήταν τελικά σε θέση να ζήσουν πιο μακροχρόνιες, πιο ουσιαστικές, υγιέστερες και παραγωγικές ζωές. Σε μια τέτοια κοινωνία, το μέτρο της επιτυχίας θα βασιζόταν στην ικανοποίηση των ατομικών επιδιώξεων του ατόμου και όχι στην απόκτηση πλούτου, ιδιοκτησίας, και εξουσίας.

TO VENUS PROJECT

Το Venus Project είναι ένας οργανισμός που θεμελιώνεται στις ιδέες, τα σχέδια, και τις κατευθύνσεις που παρουσιάζονται εδώ. Αντιπροσωπεύει πολλά χρόνια έρευνας και αφοσίωσης από την πλευρά του δημιουργού του και Διευθυντή Έργου, Jacque Fresco. Το 101-στρεμμάτων κέντρο έρευνας και σχεδιασμού του βρίσκεται στο Venus της Φλόριδας όπου το μέλλον διαμορφώνεται σήμερα. Η λειτουργία του Venus Project έγκειται στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, και την κατάρτιση σχεδίων για την κατασκευή μιας πειραματικής πόλης βασισμένης στις αρχές που περιγράφονται παραπάνω. Εδώ έχουμε κατασκευάσει εννέα πειραματικά κτήρια, αναπτύσσουμε συστήματα εναλλακτικής ενέργειας, σχέδια πόλεων, μεταφοράς, συστήματα παραγωγής, και πολλά άλλα. Προς υποστήριξη αυτής της έρευνας δημιουργούμε λεπτομερή προσχέδια, απεικονίσεις και μοντέλα, διοργανώνουμε σεμινάρια, εκδίδουμε βιβλία, βίντεο, και άλλο γραπτό υλικό για να εισάγουμε τους ανθρώπους στους στόχους του Venus Project. Το Venus Project βρίσκεται στη διαδικασία εισαγωγής μιας σειράς αξιών και μεθόδων που μπορεί να μας επιτρέψουν να

επιτύχουμε την κοινωνική αλλαγή. Το Venus Project θα παράσχει τα σχέδια και τα σχεδιαγράμματα για μια πρωτότυπη κοινότητα ώστε να ελέγξει την εγκυρότητα των κοινωνικών του προτάσεων και να καθιερώσει ένα μόνιμο κέντρο σχεδιασμού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για μελλοντικό βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό έργων. Προτείνει, επίσης, έναν ουσιαστικό προσανατολισμό για τους ανθρώπους ώστε να είναι σε θέση να προσαρμοστούν διανοητικά και συναισθηματικά στη νέα τεχνολογική εποχή μας. Οτιδήποτε λιγότερο από τον ολικό κοινωνικό σχεδιασμό θα ήταν ακατάλληλο και πολύ λιγότερο αποτελεσματικό. Οι προτάσεις μας θα υποβληθούν στο ευρύ κοινό και σε όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, και επιζητούμε τη συμμετοχή τους. Εάν αρκετοί άνθρωποι θεωρήσουν τις προτάσεις μας αποδεκτές και επιλέξουν να συμπράξουν μαζί μας σε αυτήν τη νέα συνηγορία, αυτό θα μπορούσε να βοηθήσει στη διαμόρφωση του πυρήνα ενός οργανισμού για την προώθηση των στόχων του Venus Project.

Η κυκλική διαμόρφωση των νέων πόλεων, όπως προτείνεται από το Venus Project, δεν είναι απλώς αρχιτεκτονικές επινοήσεις εντυπωσιασμού, αλλά είναι αποτέλεσμα χρόνων έρευνας ώστε να παραχθεί ένα περιβάλλον που θα εξυπηρετούσε καλύτερα τις ανάγκες των κατοίκων με αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο. Χωρίς επαρκή γνώση της συμβιωτικής συσχέτισης μεταξύ της ανθρωπότητας και του περιβάλλοντος, θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο να αναπτυχθούν εφαρμόσιμες λύσεις σε πολλά προβλήματα μας. Κατά το σχεδιασμό αυτής της νέας πόλης το Venus Project έχει θέσει αυτόν και πολλούς άλλους παράγοντες υπό προσεκτική εξέταση και μελέτη. Αυτή η νέα πειραματική πόλη θα ήταν αφοσιωμένη στην εργασία προς τις επιδιώξεις και τους σκοπούς του Venus Project, που είναι:

1. Διαφύλαξη όλων των πόρων του κόσμου ως κοινή κληρονομιά όλων των ανθρώπων της Γης.
2. Υπέρβαση όλων των τεχνητών συνόρων που χωρίζουν τους ανθρώπους.
3. Εξέλιξη από μια οικονομία βασισμένη στο χρήμα σε μια παγκόσμια Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους.
4. Ανάκτηση και αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος στο βέλτιστο των δυνατοτήτων μας.

5. Ο ανασχεδιασμός των πόλεων, των συστημάτων μεταφοράς, και των γεωργικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων μας ώστε να έχουν ενεργειακή απόδοση, καθαριότητα, και να εξυπηρετούν άνετα τις ανάγκες όλων των ανθρώπων.
6. Εξέλιξη προς μια κυβερνοποιημένη κοινωνία που θα μπορεί να ξεπεράσει σταδιακά την ανάγκη για όλες τις τοπικές, εθνικές, και υπερεθνικές πολιτικές κυβερνήσεις ως μέσο κοινωνικής διαχείρισης.
7. Κοινή χρήση και εφαρμογή όλων των νέων τεχνολογιών προς όφελος όλων των εθνών.
8. Χρησιμοποίηση καθαρών, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όπως αιολική, ηλιακή, γεωθερμική και παλιρροιακή ενέργεια, κ.λπ.
9. Τελικά, χρησιμοποίηση των προϊόντων υψίστης ποιότητας προς όφελος όλων των κατοίκων της Γης.
10. Απαίτηση για μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν από την κατασκευή οποιωνδήποτε μεγάλων έργων.
11. Ενθάρρυνση του ευρύτερου φάσματος δημιουργικότητας και κινήτρων με σκοπό την εποικοδομητική προσπάθεια.
12. Παροχή βοήθειας για τη σταθεροποίηση του παγκόσμιου πληθυσμού μέσω της εκπαίδευσης και του οικειοθελούς ελέγχου γεννήσεων ώστε αυτός να εναρμονιστεί με τη φέρουσα ικανότητα της γης.
13. Ξεπέρασμα του εθνικισμού, της μισαλλοδοξίας και των προκαταλήψεων μέσω της εκπαίδευσης.
14. Εξάλειψη κάθε είδους ελιτισμού, τεχνικού ή άλλου.
15. Κατάληξη στις μεθοδολογίες μέσω προσεκτικής έρευνας και όχι μέσω τυχαίων απόψεων.
16. Ενίσχυση της επικοινωνίας στα νέα σχολεία ώστε η γλώσσα και η παιδεία μας να είναι σχετικές με τις φυσικές συνθήκες του κόσμου γύρω μας.

17. Παροχή όχι μόνο των αναγκαίων για τη ζωή, αλλά και προσφορά προκλήσεων που διεγείρουν το μυαλό, δίνοντας έμφαση στην ατομικότητα και όχι στην ομοιομορφία.

18. Τέλος, η προετοιμασία των ανθρώπων διανοητικά και συναισθηματικά για τις πιθανές αλλαγές που βρίσκονται μπροστά μας.

Όπως όλες οι άλλες καινοτόμες κοινωνικές προτάσεις, ξεκινά με μερικούς αφοσιωμένους ανθρώπους που αφιερώνουν τον χρόνο τους για να ενημερώσουν τους άλλους για τα ανθρώπινα οφέλη αυτής της νέας κατεύθυνσης. Οι άνθρωποι καλούνται να συμμετάσχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα μπορούν για να βοηθήσουν στην πραγματοποίηση των αρχικών φάσεων σχεδιασμού αυτής της νέας πειραματικής πόλης. Μια διεπιστημονική ομάδα από μηχανικούς συστημάτων, προγραμματιστές υπολογιστών, αρχιτέκτονες, πολεοδόμους, κοινωνιολόγους, ψυχολόγους, παιδαγωγούς και άλλα παρόμοια θα μπορούσαν να είναι χρήσιμοι. Ο σχεδιασμός του Venus Project δεν αντιμετωπίζει τις περιβαλλοντικές συνθήκες ως κάτι πάγιο ή στατικό. Θα πρέπει να επιτρέψουμε την προσαρμογή και την αλλαγή στο σύστημα ως μια συνεχή διαδικασία. Έτσι, θα μπορούσε να αποφευχθεί η τάση να διαιωνίζονται προσωρινές διευθετήσεις πέρα από την περίοδο χρησιμότητάς τους.

Η κυκλική πόλη που προτείνει το Venus Project θα ήταν μια μεταβατική φάση και θα μπορούσε να εξελιχθεί από μια ημισυνεργατική, χρηματικά προσανατολισμένη κοινωνία σε μια πλήρη Οικονομία Βασισμένη στους Πόρους. Αυτό θα μπορούσε να είναι το πρότυπο για μια σειρά από νέες πόλεις που θα κατασκευαστούν σε διάφορα μέρη ανά τον κόσμο. Ο ρυθμός προόδου θα εξαρτηθεί από τη διαθεσιμότητα κεφαλαίων που συγκεντρώθηκαν κατά τα πρώτα στάδια και από τους ανθρώπους που αναγνωρίζουν, συμμετέχουν και υποστηρίζουν τους στόχους και την κατεύθυνση του Venus Project. Καθώς αυτές οι νέες κοινότητες αναπτύσσονται και γίνονται ευρύτερα αποδεκτές, μπορούν κάλλιστα να αποτελέσουν τη βάση ενός νέου πολιτισμού, κατά προτίμηση μέσω της διαδικασίας της εξέλιξης και όχι της επανάστασης. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι κανείς δεν μπορεί πραγματικά να προβλέψει τη μορφή του μέλλοντος. Μπορούμε μόνο να υπολογίσουμε κατά προσέγγιση με βάση τις τωρινές πληροφορίες και τάσεις. Η αύξηση του πληθυσμού, οι τεχνολογικές αλλαγές, οι περιβαλλοντικές συνθήκες σε όλον τον κόσμο, και οι

διαθέσιμοι πόροι είναι τα πρωταρχικά κριτήρια για τις μελλοντικές προβλέψεις. Γνωρίζουμε επίσης ότι δεν υπάρχει ούτε μια φιλοσοφία ή άποψη - θρησκευτική, πολιτική, επιστημονική ή ιδεολογική - με την οποία δεν θα μπορούσε κάποιος να διαφωνήσει. Θεωρούμε βέβαιο, ωστόσο, ότι οι μόνες πλευρές του Venus Project που μπορεί να εμφανιστούν ως απειλητικές είναι εκείνες που άλλοι του προσάπτουν.

Το Venus Project δεν είναι ούτε Ουτοπικό, ούτε Οργουελικό, ούτε αντικατοπτρίζει τα όνειρα παράλογων ιδεαλιστών. Αντί αυτού, παρουσιάζει πραγματοποιήσιμους στόχους που απαιτούν μόνο την έξυπνη εφαρμογή όσων ήδη γνωρίζουμε. Οι μόνοι περιορισμοί είναι αυτοί που εμείς οι ίδιοι επιβάλλουμε στους εαυτούς μας.

Το Venus Project δεν υποστηρίζει τη διάλυση του υπάρχοντος συστήματος της ελεύθερης αγοράς. Πιστεύουμε ότι τελικά θα εξελιχθεί σε μια κοινής κληρονομιάς κοινωνία βασισμένη στους πόρους εν ευθέτω χρόνω. Το μόνο που προσφέρει το Venus Project είναι μια εναλλακτική προσέγγιση για εξέταση.

Δεν είναι δυνατόν σε αυτό το σύντομο κείμενο να παρουσιαστεί η ακριβής μεθοδολογία και λειτουργία της παγκόσμιας Οικονομίας με Βάση τους Πόρους. Σας προτρέπουμε να ενημερωθείτε καλύτερα για τις προτάσεις αυτού του σχεδίου μέσα από τα βιβλία, τα βίντεο, τις διαλέξεις και τα σεμινάρια μας. Αν ταυτίζεστε με αυτήν την κατεύθυνση, σας προσκαλούμε να ενωθείτε μαζί μας και να εργαστείτε προς την υλοποίησή της.

**Αν θα θέλατε να βοηθήσετε την
Ελληνική Μεταφραστική Ομάδα
του Κινήματος Zeitgeist
επικοινωνήστε μαζί μας εδώ:
translations@tzm.gr**

Σχέδιο Jacque Fresco – The Venus Project